

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hóra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hóra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos betű sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyílttér betű sor 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és esanádi egyesül-
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.
József főherceg-ut 22.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Szerda, március 6.

Mai számunk főbb közleményei:

- Obstrukció — botrányok nélkül.
- Hadügyminiszterváltás vagy kormányválság.
- Merénylet egy Rotschild báró ellen.
- Megverték-e a lódoktort?
- A vezérigazgató panasza.
- Kormányválság készül?
- Óngyilkos előkelő urlasszony.
- Az angol mammut-sztrájk.
- Ostromállapot az orosz egyetemen.
- Megkergetett suffragettek.
- Tarkaságok.

Auffenberg távozása

Arad, március 5.

Megtörténik tehát — minden lát-
szat szerint — a hihetetlen valami. A
közös hadügyminisztert megbuktatja
a magyar miniszterelnök. Auffenberg
megy Khuen-Héderváry miatt és a
Justh-párt kurucjai, akik annyira együtt
tudtak érezni a Reichskriegsminisz-
terrel, — most szimpatiajikkal csak
a közös hadsereg egy egyszerű had-
testparancsnokát tüntethetik ki, ha
ugyan Auffenberggel a barátságos
viszonyt továbbra is fenn akarják
tartani.

Rövid, igen rövid kormányzás után
éri Auffenberget a sors, hogy vissza-
lovagolhat a csapathoz. Kivüle még
egy közös miniszterrel esett meg, hogy
megbukott, és hogy a magyar ügyekre
avatkozás tört le: Kálnoky külügy-
miniszterrel, akit Bánffy Dezső báró
miniszterelnök buktatott el. A hat-

vanhetes kormányok tehát, a mint
látható, mindig keményen állottak
meg a helyükön, ha akár a közös
kormányval, akár az osztrák kabi-
nettel kerültek szembe. Az az eré-
lyes nyilatkozat mindig emlékezetes
lesz, amelylyel Tisza István gróf utá-
sította vissza Körber osztrák minisz-
terelnöknek a *distinguished foreigner*-
nek a magyar politikát érintő, ille-
téktelen kijelentését. A koalíció kor-
mányzása idején, amely a Justh-párt
oszlopaire is támaszkodhatott, nem
emlékszünk hasonló buktatásokra, vagy
ilyen erélyes nyilatkozatokra.

Hivatalosan még nem jelentették
Auffenberg bukását. Nincs is kizárva,
hogy egy ideig takargatni, szépíteni
fogják, hiszen a bukás nyílt beisme-
rése a magyar álláspontnak oly nagy
győzelmét jelentené, amelynek nyílt
hirdetése Bécsben az eddigieknél is
jobban fölkaparná a politikai szenve-
délyeket. Objektív szemmel azonban
határozottan fölismerhető, hogy Khuen-
Héderváry Károly miniszterelnök ab-
ban a küzdelemben, amelyet a kibon-
takozás érdekében Bécsben vívott, tel-
jes sikert aratott és hogy azok a föl-
tételek, amelyek alapján a Kossuth-
párttal békét kötött, a korona jóváha-
gyását bírják. Hogy ezek a feltételek,
amelyek ellenében a Kossuth-párt „le-
szerelt,” nem voltak értéktelen kicsi-
ségek, mutatja (s a Kossuth-pártnak
nagy elégtétele lehet ebben) az ellen-
állás, amelyet a közös hadügyminisz-

ter, szinte az összes bécsi körök tá-
mogatásával, azokkal szemben kifej-
tett, s amelynek során a maga állása
is áldozatul vitte.

Sajnos, nincs sok kilátás arra
hogy Khuen-Hédervárynak ezt a fé-
nyes sikerét a magyar parlament ob-
struktorai méltányolják. Sőt talán ép
a fölött való bánatukban, hogy a de-
rék, jó Auffenberg, a kinek Khuen-
Héderváryt el kellett volna gáncsol-
nia, kudarcot vallott, — még dühö-
sebb erővel folytatják a gyerekes han-
dabandát, amely az egész ország cso-
dálataira újra, széles mederben folyik
a parlamentben. Hanem a mint egy
közös hadügyminiszter se föltétlen,
megbukathatatlan ur, és nem föltét-
lenül erősebb egy magyar miniszterel-
nőknél, — a kisebbség se érezheti magát
az obstrukcióval biztos fölényben a
többségi akarat fölött s lehet oly ob-
strukció is, amelyet letörnek. Azok
után, hogy a kormány előbb a ma-
gyar parlament komoly pártjaiban
megszerezte a békés hajlandóságot,
hogy Bécsben sikerült eltakarítani az
utból a kibontakozás akadályait, —
most az a misszió vár rá, hogy a
képviselőházban gátat vessen a leg-
alsó fokra sülyedt komédiázásnak. A
közvélemény bizonyára örömmel látná,
ha Auffenberg távozásával együtt le-
törnének az ő titkos magyar szövet-
ségesei, veleérzői: Batthyány Tivadar
gróf és társai a Justh-pártban.

Tél felé.

Írta: Vértessy Gyula.

Miért is nem lehet azon a rövid uton, amit
életnek neveznek; azon az arasznyi mesgyn a
bölcsetől a sirig, miért nem lehet ezen mindig
verőfényes nyári napokat élvezni?... miért kell
ősznek, télnak lenni; miért kell a lelkünket
hozzászoktatni a hideghez, sötéthez, a herva-
dáshoz?

Mikor nyár után, ősz végén beköszönt az
első morcos nap, mindig úgy érzem, mintha
utolsó nyaram temetném s mintha meg kel-
lene siratni meleg könnyekkel, szomorú ver-
sekkel az elmúlt verőfényt.

De kint, az én mátraalji kis falumban,
még se olyan szomorú ez a temetés, mint itt
a nagy városban.

Ott odakint ilyenkor be szoktam még egy-
szer járni az én kedves öreg Mátrám lankás
erdeit s a fiatal bükköst az Ágassvár oldalán,
ahol egy régmúlt esodaszép nyáron a legszebb
vadrózsákat szedték hét vármegye legszebb
vadrózsájával s bejárom az öreg tölgyest is a
tari csevice fölött, ahol a legszebb gyöngyvi-
rágok nyílása idején valaha régen, valaki a
világ legrosszabb verseit farsgta a hűtlen vad-
rózsához omezeve böltyegmentesen.

Rég volt. Talán igaz se volt? Csak az
volt igaz, hogy odakint még a természet hal-
doklása is szebb volt, mint ott bent a város-
ban. Itt, az utcák rideg, merev vonalaiba az
őzi kód úgy be van préselve, mintha valami

óriási ködöntőműhely öntőfélye lenne egy-
egy utca — odakint a kód legalább megri-
kultva, fátylezerően hullámszik a szántások,
rétek s a zagypart dombok felett.

Nedves, préselt városi kód szűrődik be az
utcaról s mintha idebent a szobámban ráülne
rideg legénylakásom ripszgarbiturájára, a falak-
kon az olesó képekre, kezdő művészbarátaim
gyenge alkotásaira s az arképtartókban a sok
női arképre s erre a fehér papírra, itt az
írásztáslomon, mely arra vár, hogy telesszánt-
sam fekete betűbarázdákkal.

Cssk hogy így tél felé nehéz munka a szán-
tás, még papíron is.

Az idő komor hangulata rászáll az ember
agyára is és szórakoztató, mulattató történe-
tek helyett a multak kellemetlen, fájó emlékét
vonszolja elő.

Pedig szomorú történetek ma nem kelle-
nek az olvasóknak. Szomorú történetekkel szol-
gál az élet; az író írjon vigákat, mulattassa
a szomorú embereket Mert ahhoz kevés em-
bernek van meg a kellő lelki intelligenciája,
hogy fel tudjon emelkedni a szomorúság köl-
tészetének magassátság; hogy gyönyört talál
jon abban, ami melabus gondolatokat ébreszt
az agyában.

Utálatos idő! A kód a csukott ablako-
kon át is száll befelé, mintha valami más-
világi terjengő bus lélek lenne, mely belopózik
hosszám.

Olyan idő ez, amikor leginkább gondolunk
arra, hogy milyen kicsinyes, cél nélkül való az

egész életünk. S ilyenkor gondolunk, minden
életunalam és életmegvetés mellett is, hideg
borzadályal arra a napra, mikor mereven fo-
gunk fektüni az ágyunkon, vagy az utca kö-
vezetén, ahol lesújt a halál! Arra a napra, mi-
kor majd nem kell nekifogni az unalmas öl-
tözködéseknek. Mikor majd megáll a gép, egy
kerék se fordul többé egy fél lendületnyit se;
a tődő sem szív be több levegőt s a sze-
mek nyitva lessnek ugyan, de azt a legyet
se látják meg, amely átszalad a merev szem-
golyón.

A Halál ökegyelmességéről a verőfé-
nyes nyári napokban könnyű megfélekedezni;
de ilyenkor, tél felé, kezd nagyon ideáyszerű
lenni.

Magam fajta szegény ördögnek ugyan
nem is valami ragyon borzasztó a meghalás.
Nem sok sajtálni valóm van az életen és
könnyen megyek el innen; nem köt ide senki
és senmi. Egy lehetett volna, a családi bol-
dogság. Az talán kötött volna. De ha az
ember vagy vak és nem látja meg a bol-
dogságot, vagy számár: és eldobja magától...

Nézek ki a vigasztalan alkonyatba és
mint a kód a át előtörne egy sugár az el-
múlt nyárból. Egy visszaszálló sugár, egy ra-
gyogó emlék...

A nyár végén valaki mondta nékem:

— Akit én megszeretek, annak a kedvéért
elmennék koldulni is.

S míg nézett rám becsületes, tiszta ra-

Obstrukció — botrányok nélkül.

— A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, március 5.

As új módszerű technika mára tökéletesen alkalmazható vált. Háromszor négyszer elmondott beszédek kerültek ma új föltalálásra s csak természetesen, hogy a folyosóra menekült előlük. Ház. A teremben az ülés egész ideje alatt tizen-hatvan ember unatkozik, holott a Házban van vagy háromszor annyi. Az obstrukciót teljesítő kórus is csöndes; a jobboldal nem figyel, tehát nincs mi ellen tiltakoznia. Egészben bizonyos nyomott elkedvetlenedés éli meg a Házat. Csak a karzatok vannak ma is telítve, nyilván abban a várakozásban, hogy a mai nap se mulik el hangos botrány, vagy legalább egynéhány parázs összekocogás nélkül.

A mai technikát egészen a tegnapi kaptára hűsták. Amint elhangzott a jegyzőkönyv fölolvastása, fölállottak a szélsőbaliak s a jegyzőkönyv szövegének apró-cseprő kiigazítására tettek javaslatot. Miután a munkapárt két szónoka világosan bebizonyította, hogy a pótlások fölöslegesek, ostalankók, értelmetlenek, az elnök szavazásra tette föl a kérdést, vajon a jegyzőkönyv eredeti szövegét fogadják-e el a Ház, vagy pedig a módosításokkal együtt fogadják el azt.

(Vég nélküli beszédek.)

Návay Lajos elnök a képviselőház mai ülését délelőtt féltizenegy órakor nyitja meg. Nyegre László jegyző a múlt ülés jegyzőkönyvét olvassa fel.

Kun Béla nagy zajban szólal fel. Szerinte a jegyzőkönyv nem tartalmazza az elnök azon intézkedését, amellyel szólót és több képviselőtársát elütötte a szólás jogától. Minthogy erről a jogáról ő nem mondott le, az elnök azonban házszabályellenesen neki és társainak nem adott szólásjogot, indítványt tesz, mely szerint a jegyzőkönyvbe ez a sérelmes elnöki intézkedés is bevéteendő.

Böthy Pál reflektál Kun felszólalására. Kun Bélának azért nem adhatta meg a szólás jogát, mert zárt ülést kérték, melyet elrendelni volt kénytelen és így Kun Béla nem szólalhatott már fel.

Kovács Gyula indítványozza, hogy a jegyzőkönyv úgy hitelesíttessék, hogy a Ház a tanácskozási idő leteltével, délután negyedégy órakor hitelesítette a jegyzőkönyvet.

Szabó János munkapárti úgy találta, hogy a jegyzőkönyv teljesen fedi a tényeket s ezért annak változatlan elfogadását javasolta. (Helyeslés.)

Elnök: Megállapítja a kérdések feltételét, mielőtt azonban az első indítványt szavazás alá bocsátaná.

Ábrahám Dezső a kérdések feltételéhez szólalt fel. Kéri az elnököt, hogy a házszabályok 225. §-a szerint járjon el a kérdések feltételénél. Azt fejtegeti, hogy a kérdéseket úgy kell feltenni, hogy arra mindenki külön-külön igen-nel vagy nem-mel felelhessen.

Bakonyi Samu kér ezután szót, Návay Lajos azonban előzőleg válaszolni kíván Ábrahám felszólalására. Elmondja a jegyzőkönyv szerkesztésének történetét, majd a hitelesítés körülményeit ismerteti. A jegyzőkönyvhöz a hitelesítésnél csak négy felszólalás történhetik s ez ma is megtörtént. Ezután már az elnök hatáskörébe tartozik a kérdések feltevése. Ezért úgy fogja feltenni a kérdést, vajjon a Ház a felolvasott szöveget elfogadja-e, igen vagy nem? Ha a Ház többsége a jegyzőkönyvet elfogadja s így hitelesíti, a többi kérdések, melyek a benyújtott pótlásokra vonatkoznak, elesnek. Hosszasan magyarázza a kérdések feltevése körüli eljárását.

Bakonyi Samu sajnálja, hogy az elnök hosszabb indoklásával sem tudta őt az elnök álláspontjának helyességéről meggyőzni. Az elnök szombaton megtalálta a helyes utat s most éppen ezzel ellenkezően akar eljárni. Csatlakozik Ábrahám Dezső fejtegetéséhez.

Polónyi Dezső higgadtan kívánja a kérdést tárgyalni s ha netán egy olyan mondatot ejtene, mely nincs szoros összefüggésben felszólalásának keretével, kijelenti, hogy semmi szándéka nincs a Ház tanácskozási idejét kihuzni. Az elnök fejtegetései — bár jóhiszeműségét nem vonja kétségbe — tévesek és hibásak. Kun Béla pótlási indítványa rendkívül fontos a képviselőknek nézve, mert személyi szabadságukról van szó. Kovács Gyula indítványához azonban nem járul hozzá s ezért olyan helyzetben lenne, hogy az egyik indítványt elfogadná, a másikat azonban nem. Precedensekre hivatkozik, melyek az elnök álláspontját megdöntik, majd áttér annak indoklására, miért találja helyesnek az obstrukciót. Katonai kötelezettségének elget tett s éppen ezért tudja, hogy minden eszköz, melyet az ellenzék a védérvajaslal szemben megragad s mint ilyen

az obstrukció is, nemcsak megengedett fegyver, de hazafias kötelesség is Kéri az elnököt álláspontjának megváltoztatására.

Lovász Márton szintén az elnöki fejtegetésekre reflektál. Az elnöki újjgyakorlat helytelenségeit igyekszik kimutatni.

Kovács Gyula a kérdés feltevéséhez kér szót. A házszabályok 225. §-a szerint a kérdést mindig úgy kell feltenni, hogy arra igennel, vagy nemmel lehessen szavazni. Minthogy az elnök előbb a jegyzőkönyvre akarja a kérdést megtenni, ő azonban Kun Béla indítványát kívánja elfogadni, az elnök magyarázatát kéri.

Vartán Ettele egész életében — ugymond — lelkiismerete szerint cselekedett s ezért kéri az elnököt, magyarázza meg neki, hogyan szavazhasson.

Batthyány Tivadar gróf hosszasan fejtegeti az elnök hibás értelmezését. A házszabályoknak megfelelően kívánja, hogy az elnök előbb a jegyzőkönyvre, majd mindkét kérdésre külön-külön szavaztassa meg a Házat. A jegyzőkönyv szövege ellen semmiféle kifogása nincs, azt elfogadja, de a pótlások közül Kun Bélaét is elatarja fogadni. Éppen ezért valamennyi kérdésre külön szavazás elrendelését kéri.

Egy Béla az elnök házszabálymagyarázatával polemizál. Bikády Antal felszólalása után Ráth Endre tiltakozik a képviselők szavazati jogának korlátozása ellen. Az, amit az elnök állít, a többség abszolút jogának kimondása. Benedek János a házszabályok megtartását ajánlja a Ház figyelmébe. Alkotmányunknak igen nagy biztosítéka ez a házszabály s nem arra való, hogy általa a többségi akarat föltétlenül érvényesüljön.

(Hitelesítik a jegyzőkönyvet.)

Elnök a jegyzőkönyvi vita befejezése után feltette szavazásra a kérdést, hogy hitelesítik-e a jegyzőkönyvet. Az ellenzék részéről a szavazás megsejtése előtt öt perc szünetet kértek, hogy a szavazók megszámlálhassanak. Az elnök a szünetet elrendelte.

A szünet után az ellenzék elállott ugyan a Ház megszavaztatásától, de csak azért, hogy új és jobbnak hitt tréfával állhasson elő.

Eitner Zsigmond váratlanul szólásra állott föl és mentelmi bejelentést tett:

— Tegnap az ülés végén Polónyi Gásának a házszabályokhoz való felszólalásakor Tisza István azt kiáltotta Polónyi felé, hogy üljön le! Böthy Pál alelnök pedig ezért nem utasította Tiszát rendre. Mind a kétfő ellen mentelmi jogának megsértése miatt mentelmi bejelentést teszek.

gyógásu szemével, a tekintete mondta el a többit, a néma vallomást...

— Szeretlek. A feleséged akarok lenni.

És én nem akartam, hogy a feleségem legyen. Nem hittem a vallomása őszinteségének, vagy nem akartam, vagy nem mertem binni.

S a boldogság elveszett. De valóban boldogság lett volna-e? Az arcképtárból az én kisleányom arcképe mellől jegy boldog pár arcképe néz reám. Vőlegény, menyasszony. Ugy állnak ott, ahogy mi álltunk volna. A mi tekintetünk is úgy ragyogott volna, mint ezeké.

S mi lett belőlük? Ha a másvilágról láthatnának erre a képre, hogy kacagnának rajta! Ők álltak valaha így egymás mellett? Ők néztek így valaha egymásra?

S talán, ha mi álltunk volna így egymás mellett, most már mi is úgy felethetnénk egymás mellett, halálra sebezve, ahogy ezeket egymás mellé fektette az élet nyomorúsága.

Pedig milyen boldogok voltak eleinte! Aminők mi is lehetünk volna. Mert eleintén a nagy szerelem csakugyan kárpótol minden hiányzó egyébért. De később! Később már csak mutatták előttem a boldogságot. Próbálták hazudni, egymásnak is, másnak is. Végül azután már nem is próbálták.

Lacit, így hívták a férjét, eleintén aranyakért se lehetett volna elosolni otthonról, csak egy legényvacsorára se, de bezzeg később, nem is nagy idő múlva, reggel felé is alig akart mozdulni.

— Jobb nekem itt köztetek. Itt legalább nem érzem magam olyan nyomorultnak. Ha az ember agyára ráül a mámor s nem látja tisztán a dolgokat, még csak el lehet valahogy élni, — de ha józan az ember s világosan lát, ez borzasztó! Nyomorgunk, kínlódunk otthon. Nem telik semmire. Miből is telnek? A ruha lerongyolódik rólunk. Nem vehetek másikat. Én csak eljárak ilyen kopottan, rongyosan is, bánom is én, ha csavargónak néznek is. De az a szegény asszony, ki se teheti a lábát az utcára. Megöl a szegény, hogy nem tudok neki adni egy öltözetre való pénzt se. De miből adjak? Kétszáz korona egy hónapra! S ebből kell telni mindenne! Még hozzá adósságot is kellett csinálnom, mikor az első gyerek született. S most jön a második. Ezzel már kiállhatunk köldölni az utcárokra.

S el is jött a második is, harmadik is. De mire a harmadik megérkezett: Laci, aki teljesen elzúllott a nyomorúságban, kicsapták az adóügyi állásából is.

És akkor azután az asszony kezdett kenyeret keresni. S keresett is nemcsak kenyeret, de kalácsot is. A rossz nyelvek sutogták, hogy valami vén mágus szeretője van, de hát kinek mi köze hozzá, ha az ura nem bánja, nem látja. Mert eleintén legalább úgy látszott, hogy nem bánja, nem látja.

Pedig csak nem akarta látni. Próbált, hát ha az örökös mámorral el lehetne fedni a piszkos valóságot. Ment is egy darabig; azután egyszer csak elfelejtette leinni magát józan volt, tisztán látott azt nap és megölte az

asszonyt. Szépen, simán, szinte gyönyörűséggel, mint ahogy a jól megtermett fenevadat lelővi az ember — vagy ha háziállatról beszélünk, mint a jól kihizalt pulykát, vagy libát.

Ott feküdtek mindketten az asszony fényes szalonjának a drága, stüppedő szőnyegén. A férfi még élt. Rökedten hörögte, mikor engem meglátott, utolsó fallobbanásával kihunyó életerejének:

— Ugy, most már nem vagyok gazember...

Az asszony pedig olyan szeliden s ártatlan fehér arccal feküdt mellette, mintha a legizátabb lélekkel hagyta volna itt a földet. Hólni kezdő kezében fehér orgona-virágok voltak; a fehér virágok kelyhe behajolt a vértócsába. A szerető utolsó virágai voltak...

Ugy magam előtt látom ezt a két halottat! S akkor is úgy magam előtt látom, mikor az a sötéte haju, bíjós arcú valaki mondta a nyáron, hallgatósákkal, de epedő tekintettel, néma, de beszédes szöveges vallomással:

— Szeretlek...

S mert így magam előtt láttam, azért nem feleltem neki semmit s azért menekültem el a boldogság elől...

Így mégis jobb egyedül menni neki a télnek! Csak jöjjenek a zsumarék, a fagyok; várom őket, áldom őket. De legalább nem kell féltennem a fagytól a virágomat...

Az arckép leesik a kezemből a földre s le se hajlok érte, hogy felvegyem...

A jobboldalon hangosan kitörő derűtséget Návay elnök hangja törte át:

— Kérdelem a Házat hozzájárul-e, hogy abban a súlyos ügyben (Hosszantartó sajos derűtség a jobboldalon) háromnapos záros határidőn belül tegyen jelentést a mentelmi bizottság?

Miután a Ház ehhez hozzájárult, Hock János szólalt fel személyes kérdésben és visszautasította azt a vádat, mintha Hantos képviselőnek ismeretes ügyében neki bárminő szerepe lett volna.

Ezután a mai napirendet holnapra tették és a Ház két órákor szétoszlott.

Hadügyminiszterváltás vagy kormányválság.

— A munkapárt demonstrációja Khuen mellett. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, március 5.

Héderváry Károly gróf miniszterelnök mára visszaérkezett Bécsből. Utját és hazatérését a legmagasabbra csigázott várakozás kísérte s — pozitív tudomás hiányában — legellentétesebb kombinációk serege fogadja hazaérkezését. A munkapárt részéről nagy nyugalommal néztek Héderváry gróf audienciája elé, s azt a hitet, hogy sikerülni fog neki a Kossuth-párttal kötött megegyezés dolgában a magyar kormány álláspontját tisztázni és érvényre juttatni, a királyi kihallgatás után szárnyra kelt ellentétes hírek sem tudták megigatni.

A bécsi lapok pedig, különösen a *Neue Freie Presse* és a *Reichspost* már napok óta, de leginkább ma tele tudóval hirdetik, hogy a magyar miniszterelnök állása megrögzött, hogy a felségjogok rovására nem lehet kompromisszumos politikát csinálni s hogy nincs más számára hátra, mint a demisszió.

Az ellenzéki oldalon, különösen Justhék körében — az ő szempontjukból legalább — érthető kárörömmel fogadják ma a Házban ezeket a híreket. Kossuthék s a pártönkivüli hatvanhetesek között viszont szemellátható levertséget okozott a riasztó értesülésekkel szemben a tájékozottság hiánya.

Héderváry gróf ma korán megjelent a képviselőházban s a miniszterelnöki szobában különösen Tisza István gróffal tanácskozott hosszasan. A miniszterelnök különben délután minisztertanácsban informálta a kabinet tagjait audienciája eredményéről.

Megbízható helyről úgy tudjuk, hogy a miniszterelnök fölkeresi Apponyi Albert grótot és Andrássy Gyula grótot is, hogy közölje velük azokat a nehézségeket, melyeket az osztrák kormány és a közös hadügyminiszter a tartalékosok dolgában hozandó országos határozat elé gördítenek. Héderváry ezután, minden valószínűség szerint, már holnap újra Bécsbe utasít, hogy itt folytassa tanácskozásait Stürgkh miniszterelnökkel és Auffenberg hadügyminiszterrel.

Más oldalról azonban ezt a hírt megcáfolják és kijelentik, hogy a miniszterelnök sem itthon, sem Bécsben nem tárgyal senkivel, csak a minisztertársaival és jelentést tesz a királynak.

Héderváry Lukácsnál.

Héderváry Károly gróf miniszterelnök és Hasai Samu honvédelmi miniszter ma reggel 7 óra 45 perckor Bécsből ismét Budapestre érkeztek. A miniszterelnököt ma délelőtt meglátogatta Lukács László pénzügyminiszter a miniszterelnökségi palotában és hosszabb ideig tanácskozott vele. A miniszterelnök ezután a képviselőházba hajtatott, ahol Zichy János gróffal és Tisza István gróffal folytatott hosszabb tanácskozást.

Bécsi hangok a válságról.

Osztrák parlamenti körökben a vitatkozásnak egyetlen tárgya a két kormány és a hadügyminiszter között főforgó ügy. Több helyről jelentik, hogy a kérdés nem annyira Stürgkh és Héderváry között bonyolódik, hanem Héderváry gróf és Auffenberg hadügyminiszter között s ezeknek az ügye annyira elfejt, hogy most már valószínűleg párbaj jellegű. Auffenberg elfogadta Bilinszkinék tegnapi meghívását s megígérte, hogy elmegy a közös pénzügyminiszter ebédjére. De Auffenberg a magyar kormányhoz intézett kérdéseire tegnap kapta meg a hivatalos választ s ezenkívül bizonyos személyektől magánértesítést kapott s erre a két dologra az ebédről való távollmaradásával válaszolt. Az utóbbi értesítésből azt is megtudta, hogy Héderváry gróf indítatva érte magát, hogy a legilletékesebb helyen megvilágítsa a hadügyi kormányzatnak ebben a dologban követett eljárását. A viszonyokkal ismerős emberek azt mondják, hogy Auffenberg nem határozta volna el magát erre a szinte sértő lépésre, ha előbb a trónörökös-től táviratban utasítást nem kért volna.

Neue Freie Presse értesülése szerint a király döntése a magyar politikai válság ügyében talán már huszonnégy óra belül fog bekövetkezni. Határozottan tartja magát az a hír, hogy a király a magyar kormány álláspontja ellen fog dönteni. Erre azután heáll a formális kormányválság, a Héderváry-kabinet benyújtja lemondását, amelyet a király el fog fogadni. Héderváry gróf miniszterelnök visszautazott Budapestre, hogy közölje minisztertársaival bécsi utjának eredményét. A magyar miniszterelnök valószínűleg szerdán ismét Bécsbe fog utazni s ha addig valamelyes fordulat nem történik, kitör a formális kormányválság. Fordulat pedig csak akkor volna lehetséges, ha Héderváry grófnak sikerülne a Kossuth-párttal szemben vállalt kötelezettségei alól szabadulnia. Hogy ki lesz Héderváry gróf utódja, ez irányban még teljes bizonytalanság uralkodik; emlegetik Lukács László és Wekerle Sándor nevét.

A *Reichspost* jelentése szerint Héderváry gróf bécsi utjának eredménye teljesen negatív. Megtudta Bécsben, hogy a felségjogok tekintetében nincs kompromisszum. A magyar miniszterelnök, ha őszinte és lojális akar lenni, közzölni fogja a magyar pártokkal, hogy ígéreteinek megtételére nem volt jogosítva és hogy tett ígéreteit beváltani nem képes.

Auffenberg bukása?

Ezekkel a magyarellenes hangulattól diktált körítésekkel szemben, épen ellenkezőről ad hírt a prágai *Union* című napilap, amelynek azt jelentik Bécsből, hogy Auffenberg hadügyminiszter már levonta helyzetéből a konzekvenciákat s ez az oka annak, hogy tegnap nem jelent meg Bilinszki ebédjén. Azt hiszik, hogy Auffenberg hadtestparancsnokságot fog kapni. Az a hír, hogy Auffenberg már a legközelebbi delegációk előtt sem fog megjelenni, a hadügyminiszternek a magyar kormányval való jegyzékváltására támaszkodik. Mihelyt a hadügyminisztert a további tárgyalásból kikapcsolják, valószínűleg Magyarországon is kedvezőbb fordulat fog bekövetkezni. Bilinszki megtekte Hédervárynak az első szolgálatot; vajjon Stürgkhnek tett-e szolgálatot, azt csak a jövő fogja megmutatni, de egyelőre kétséges. Osztrák kormánykörökben azt mondják, hogy Héderváry diadala még nem teljes, mert még hátra van az osztrák kormányval való megegyezés.

Lukács, vagy Wekerle-kabinet kombinációk.

A Házban ma reggel a sokféle hír közepéig el fogja napolni a képviselőházat. Egyelőre semmiféle alapos információ ezt a hírt nem támogatja. Mert komolyabb dolgoknál kell eldölniök addig, a míg a Ház elnapolását kerülné a sor.

Nagyobb szenzációt okozott a N. Fr. Press közlése, a melyről telefon útján küldöttek tudósítást a képviselőházba. A bécsi lap kabinetváltást jósol és már kandidálja is az új kormány fejét: Wekerle Sándor és Lukács László személyében.

Ezzel szemben politikai vezérférfiak a folyószón megállapították a következőket.

Lukács László nem vállalkozhatik más politikának és más programnak vitelére, mint minőt a Héderváry kormány képvisel. Mert hiszen Lukács miniszter minden tekintetben szolidaris a kormánnyal, amelynek tagja szidőszereint. Tehát ha az ő vállalkozása volna kombinációban, ő sem vállalkozhatnék a prüssz-követelés megvalósítására, avagy a provizórium kezesztülvitelére; de nem ejhetné el a póttartalékosokra vonatkozó pontozatot sem, amely Héderváry kormány bukását okozná.

Wekerle Sándor vállalkozhatnék ugyan — más politikára is, de nem volna többsége a parlamentben. A koalíciós alakuláson túl vagyunk, de olyan koalíció sem képzelhető a ma Házban, amely kapható volna provizóriumra (minden garancia nélkül) és arra, hogy akár a győzedelmes politikának, akár pedig a Bécses kacérkodó Justh párti obstrukciónak diktandóját kövesse.

Ez idő szerint nemcsak a munkapártnak kedve, hanem az Andrássy-csoportnak és a Kossuth-pártnak szimpátiája is a leghatározottabban megnyilatkozik Héderváry gróf mellett. Ha a kormányt az ujonomegyenlítésre vonatkozó garanciális magyarázat folytatá buktatná meg, ezzel oly erősséget támasztának a kormány körül, amelyel szemben erőltet volna minden más alakulás. Ezt a felfogást vallja ma a Ház tulnyomó nagy része a jobboldalon és a baloldalon egyaránt.

De már ezekből a mozzanatokból is nyilvánvaló, hogy a helyzetet minden körben kemolyan itélik meg. És a politikai helyzet — a kormány helyzete is — valóban komolyan mondható.

Tisza a póttartalékosokról.

A mai nap politikai krónikájához tartozik az az interjú, amelyet a *Neues Wiener Tagblatt* maesti kiadása közöl Tisza Istvánnal a póttartalékosok behívásának ügyéből támadt konfliktusról. A volt miniszterelnök nyilatkozata a következő:

— Szerintem félreértés forog fenn. Azt hiszem, hogy Ausztriának ezúttal nincs joga sem beavatkozásra, sem oka az aggodalomra. A póttartalékosok behívásáról szóló törvényjavaslat interpretálását Magyarország az 1867. évi törvényben önmagának tartotta fenn, tehát ez belső ügye Magyarországnak. A kérdéses interpretáció nem alkalmas arra, hogy odaát aggodalmat keltsen. Az osztrák közvélemény és illetékes tényezők tehát jól tennék, ha iparkodnának eloszlatni a fennforgó félreértéseket, mert különben minden hatvanhetes rezsím lehetlenné lenne Magyarországon.

Befejezetlen minisztertanács.

A kabinet tagjai ma délután öt óratör minisztertanácsra gyűltek össze, amely háromnegyed hétig tartott. A hivatalos kommunikében csak a minisztertanács külső körülményeiről

Utakoznak. Annyi bizonyos, hogy a miniszterelnök a minisztertanácson a bécsi eseményekről tett jelentést.

A pártkörben természetesen az est folyamán a válság előtti idegesség és nyugtalanság alakodott. A munkapárt helyiségei nagyon mekeek voltak s a tagok nagy számmal jelent meg. A minisztertanácsról érkező miniszter nagyon tartózkodóan viselkedtek, azonban msokára elterjedt a híre annak, hogy a kabinet nem hozott határozatot, hanem holnap folytatja tanácskozásait. A miniszterelnök tehát holnap éjjel előtt semmi esetre sem utazik Bécsbe.

Tisza István gróf a válságról.

A napi kérdések élénk beszélgetés tárgyát képezték és folytonosan nagyobb csoportok álltak körül a párt vezéreit, különösen Tisza István grófot, akinek szavaira nagyon figyeltek. Többen a fiatalok közül tiltakoztak az ellen, hogy a munkapártot leltári darabnak nézik. A pártnak össze kell tartania és az esetleges harcban mint egy embernek kell részt vennie. A párt minden egyes tagjának kötelessége az ellen küzdeni, aki a párt elveit, vagy karata ellenére kormányt akar alakítani.

Tisza István gróf esekre a következőket mondotta:

— Nem lesz szükséges valaki ellen állást foglalni. Senki sem mondhatja, hogy értünk közösleges invenált darab. Éppen úgy, mint a volt szabadelvű párt, úgy a mostani munkapárt is be fogja igazolni, hogy a határozatos elvekért küzd, azokat betartja, ezért határozatokat is hoz, ha szükséges. A szabadelvű párt visszavonulásával megmutatta, hogy elveit fel nem adja és azokért sikra száll. Az az álláspont, amelyet a jelenlegi konfliktust képező kérdésekben a kormány elfoglal, teljesen megfelel a párt elveinek és nem is lehet a törvényt másként értelmezni, mint ott van, alkotmányunk nem is enged más magyarázatot. Mi a határozatos alapon állunk, amelynek az az előnye, hogy nemzeti érdekeinket érvényre juttatjuk és érvényre is juttathatjuk sokkal könnyebben, mint a frázisokkal dolgozó negyvennyolcas pártok. Nem is tartottuk tehát szükségesnek ennek a törvénynek a magyarázatát külön formulába dönteni. Megtettük azonban azt, hogy a békét a Kossuth-párttal megköt-hessük. Az a határozat a király jogait semmiképpen nem érinti, nem érinti a hadsereg érdekeit és nem érinti Ausztria jogait. Ha nehézségek vannak, ezek csak félreértésen alapulhatnak. Aki alkotmányos alapon áll, a kérdést másképp nem ítélni meg. Ennélfogva várjuk nyugodtan a dolgok fejlődését és nem szabad izgulnunk. Össze kell tartanunk és elveinkért helyt kell állanunk „Iam alios vidi ventos!”

Tisza István érdekes fejtegetéseit a következőképp fejezte be:

— Khuen után Magyarországon csak egy alkotmányos miniszterelnök lehetséges és ez Khuen Héderváry Károly gróf.

A Kossuth-párt és a helyzet.

A Kossuth-párt azon az állásponton van, hogy a kormányt az esetleges küzdelemben a legmesszebbmenő támogatásban kell részesíteni és az egységet mindenáron be kell tartani. Természetesen, hogyha a kormány Bécs kedvéért feláldozná a kötött egységet, úgy a párt újból a küzdők soraiba lépne.

Megkergetett suffragettek.

(A női választójog harcosait megunták.)

Távirati tudósítás.

London, március 5.

A suffragettek tegnap este ismét tüntettek. A viharos jelenetek a parlament környékén este tíz óráig tartottak. A suffragetteknek az volt a céljuk, hogy mentől több ablakot törjenek be. A tömeg, amely az asszonyok nyomán összerördött, nagyon sok dolgot adott a rendőrségnek. Fiatalemberek bánattal és kigunyolták az asszonyokat, sokakat közülük lisztel öntötték le s az utcán végig hajszolták őket. A tüntető asszonyok céljukat nem érték el, mert minden furfangjuk mellett is egyetlen asszony sem jutott a parlament közelébe. A kormányépületeken hevert ablakok száma sem volt olyan nagy, amilyen ilyen alkalmaknál szokott lenni. Az izgalom kissé fokozódott, amikor a kincstári hivatal épületének fala a tolongó sokadalom nyomása miatt összeomlott és nyolc embert maga alá temetett, de szerencsére egyiküknek sem lett komolyabb baja. Harcourt gyarmatügyi miniszter palotájának ablakait betörték, mert Harcourt a nők szavazójogának nagy ellensége. A suffragettek esti hatodfél órától éjjeli tíz óráig talpon voltak. Egyik gyűlésükön egy asszony szónok azt ajánlotta, hogy még a paloták felgyújtásától se riadjanak vissza, de ez a tanács általános visszataszítást keltett.

A suffragettek legutóbbi tüntetésével kapcsolatban jellemző tünet volt, hogy a közönség első ízben tanúsított határozottan ellenséges magatartást a tüntető nőkkel szemben. Estefelé több fiatalember a közönség tetszése közben a suffragettek két helyiségének ablakait bezárta.

Oszták interpelláció a kormány konfliktus ügyében. Bécsből jelentik: Az osztrák képviselőház mai ülése délelőtt tizenegykor nyílt meg. A beadványok között van Sraffi és társainak következő interpellációja a miniszterelnökhöz:

Nyugtalansággal és elkeseredéssel halljuk, hogy a monarchia magyar állampolgáiban kísérletet tesznek arra, hogy látványosan ártatlan természetű határozat útján megkossásk a koronának szükséges önállóságát és szabadságát a közös hadsereg tartalékairól való rendelkezésben és pedig abból a nyilvánvaló célból, hogy a monarchia különösen kritikus időpontjaiban a közös monarchia akaratát tegye. A keresztényszocialista párt az osztrák és magyar hadsereg egységében az állam legerősebb támaszát és jólétének leghatályosabb garanciáját látja. A párt tehát mindenkor teljes energiával állást foglalt mindennemű, akár legesekélyebb kísérlet ellen is, amely a hadsereg közösségének és harcképességének áttörésére alkalmas. Ugyane törekvéstől vesztelve, alulírottak a miniszterelnökhöz a következő kérdést intézik:

1. Hajlandó e 6. excellenciája teljes energiával sikra szállni az alkotmányos rendszeren biztosított felségjogok kisebbités nélkül való fentartása és a hadsereg egysége és harcképessége érdekében?

2. Mi történt e tekintetben a legújabb magyar előnyomulással szemben?

3. Hajlandó e 6. excellenciája a Házrak már a legközelebbi időben megadni a szükséges felvilágosítást?

Villamosigazgató és az ittas munkás.

— Utasok ítélkezése a villamoson. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, március 5.

Az elmúlt éjszaka kinos incidens játszódott le Budapest és Kispest között egy villamos kocsiiban. Az utasok, akik közül egyet a kocsi utazó egy villamosállomásigbeli főtisztviselő le akart szállíttatni az ut közepén, szolidaritást vállaltak a jogtalanul megbántott emberért. Es abból állt, hogy az intézkedő főtisztviselőt leemelték a kocsiról és addig nem akarták újból felengedni, míg a leszállított utast nem vitték vissza a kocsira.

Az eset a Budapest—Szentlőrinc h. 6. vasút vonalán történt. A vállalat, amely a városi vasut égisze alatt működik, a főváros határáról Szentlőrincig bonyolítja le a forgalmat. Rendesen este tíz óráig közlekednek a kocsik, azonban kedden és pénteken tizenegy óra után, úgynevezett színházi kocsi indul az István-kórház mögötti megállóhelyről. Ezzel a színházi kocsival utazik rendszerint a közlekedési vállalat Kispesten lakó üzletvezetője, Bleyer Károly is.

Legutóbb is így volt. A roszakásig megtelt kocsiban, a nagyrészt munkásokból álló utasok között helyet foglalt Bleyer Károly üzletvezető. Ugyancsak a kocsiban utazott azonban egy munkáskülső ember, aki kissé illuminált állapotban volt. A beszeszelt utas jókedvű volt. Az ittas embereknel mindannyiszor megiaméllódó naiv módon rendetlenkedett. Es azonban semmi esetre nem volt súlyosabb beszámítás alá veendő. Mégis megtörtént az, hogy Bleyer üzletvezető a kispesti határban megállította a kocsit és kiadta az ordrét, hogy a részeg utast tegyék le az országútra. A kalauz és a vezető siettek eleget tenni az üzletvezető parancsának, megfogták a számkivetésre ítelt utast és letuszkolták a kocsiról.

Az utasok, akik végignéztek a jelenetet, felelősségre vonták a kalauzt, hogy kinek az utasítására tették le azt az embert, aki a jegyét megváltotta. A kalauz az utasok kérdésére csak ennyit mondott:

— Az igazgató ur parancsoltta.

Erre az utasok közül többen edaléptek Bleyer üzletvezetőhöz, megmagyarázták, hogy eljárása jogtalan volt és felszólították, hogy az országútra leteit embert engedje vissza a kocsira. Mikor az üzletvezető ennek a felhívásnak nem akart eleget tenni, az utasok közül négyen megfogták, leemelték a kocsiról és kijelentették, hogy addig nem engedik felszállani, míg az ittas munkást fel nem engedni a kocsira.

Mintegy tíz percig vesztegelt a kocsi a nyílt pályán. Végre is az üzletvezető kénytelen volt engedni. Az ittas munkás felszállt a kocsira és utána ő is elfoglalhatta helyét. Azonban az eddigi naiv rendetlenkedéseket most kellemetlen célzások és guyos megjegyzések váltották fel, melyek természetesen a letört igazgató urnak szóltak. Végre, mikor Kispestre ért a kocsi, az utasok, amikor leszálltak, egyenként az üzletvezető elé léptek és éles maliciával így bucsuztak el tőle:

— Jó éjszakát, igazgató ur!

Kormányválság készül?

— A Pester Lloyd hiteles értesülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, március 5.

A Pester Lloyd a következő feltűnő képét rajzolja meg a politikai helyzetnek:

Ebben a pillanatban nincs válság, de észrevétlenül keletkezhetik. Khuen-Héderváry miniszterelnök nem artozik azon államférfiak sorába, akik alkalmilag presszióval dolgoznak és még a létszátát is el akarja kerülni annak, mintha a korona elhatározására nyomást akarna gyakorolni. De nagyon könnyen megtörténhetik, hogy a korona állásfoglalása után nem marad más hátra, mint hogy Khuen Héderváry gróf és miniszterterátsai ennek következményeit levorják. Ismételjük, a dolgok még nem jutottak ideig, de a fordulat sokkal hamarabb megtörténhetik, mintsem azt még 12 órával ezelőtt hihettük volna. A megállapítható igazságok fonálán kíséreljük meg, hogy a mostani helyzetről tiszta képet alkossunk magunknak.

A miniszterelnök és Hazay miniszter ma reggel Budapestre érkeztek. Eltekintve a király előtti audienciától, a két államférfiu politikai személyiséggel érdemleges tárgyalásokat nem folytatott. Bilinszky reggelje ugyan egyesítette a hivatott személyiségeket, de ott politikai tárgyalások nem voltak és mint most kitűnik, a közös pénzügyminiszter formulájáról szóló hír szintén csak mese. A miniszterelnök a tegnapi audiencián történekről nem árult el semmit. Már kora reggel magához kérte Lukács pénzügyminisztert és hosszasan tárgyalt vele. Asután a képviselőházba ment, ahol Tisza Istvánnal és Zichy Jánossal értekezett. Ezalatt Lukács szalonjában Hazay és Serényi gróf tanácskoztak. Ezekből a jelekből látszik, hogy a kormány tagjainak megbeszélni valójuk volt. A miniszterelnök ma nem utasik Bécsbe, de valószínű, hogy holnap este Bécsbe megy és csütörtökön a király előtt kihallgatáson jelenik meg. Politikai körökben ennek a két napos itthonartózkodásnak jelentőséget tulajdonítanak. Ezalatt Bécsben gondolkodhatnak a helyzet felett. Minthogy a miniszterelnök nem szokott drasztikus eszközökkel dolgozni, úgy látszik, Bécsben az a vélemény kerekedett felül, hogy Héderváry gróf és miniszterterátsai megkísérelik a magyar pártoknál az elvállalt kötelezettség alól való felmentésnek kieszközölését. Ez a feltevés nemcsak hamis, hanem valósággal sértő is. Khuen-Héderváry Bécsben a királyon kívül senkivel sem folytatott érdemleges tárgyalást, mert ezt nem találta szükségesnek és épen úgy nem is gondol arra, hogy itthon érintkezésbe lépjen azokkal a politikusokkal, a kikkel a póttartalékosokra vonatkozó rezolúcióban megegyezett és hogy tőlük a kötelezettség alól való feloldást kérje. Es nem fog megtörténni, mert sz elvállalt kötelezettséggel áll és bukik a kormány. A dolgok ilyen állása mellett számolni kell azzal a lehetőséggel, aőt azzal a valószínűséggel, hogy a miniszterelnök legközelebbi kihallgatása után kényszerülve lesz a helyzetet úgy megrajzolni, amilyenné a valóságban kialakult és ami lehetetlenné teheti a miniszterelnök és miniszterterátsai részére, hogy az ügyeket tovább vezessék.

Ez azonban csak a válság kezdete lenne, de még nem jelentené annak megoldását. Nem lehetünk oly könnyelműek, mint azt bécsi kollegáink tessik, hogy már most megnevezzük Khuen-Héderváry gróf esetleges utódját, mert ez csak szenzációkorezés lenne. Ha egyszer a válság eljutott a kitörésig, akkor is-

meri majd csak meg a világ annak rettenetes komolyságát. Magyarországon nem lehet osztrák recept szerint dolgozni. Itt parlamenti többséggel és annak jelenlegi szövetségeseivel is számolni kell, eltekintve attól, hogy e nemzet hangulatát sem szabad mellőzni. Nehéz napok jönnek, Magyarországnak meg kell mutatnia, hogy népe érett és nagykoru.

A vezérigazgató panasza.

— Oncu Miklós és felesége kihallgatása az aradi rendőrségen. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 5.

Tegnap délután kellemetlen családi viszály híre futotta be a várost. A különböző hírhor-dók azt terjesztették, hogy Oncu Miklós az aradi Victória takarékpénztár vezérigazgatója, hosszú ideig volt országgyűlési képviselő, feleségével, Hédosi Leticziával összetűzött és ennek a viszálykodásnak hullámai az utcára is kiterjeszkedtek.

A Patófi utcában levő lakásukról ugyanis a perpatvar hargjai kicsaptak az utcára és nagy népcsődületet okoztak. Amíg ez a családi konfliktus csak a hálószoba küszöbéig terjedt, nem tartottuk ildomosnak a vele való foglalkozást. Ma azonban meggyőződünk róla, hogy az eset miatt a rendőri apparátust is működésbe hozták és a hatóság hosszabb ideig lesz kénytelen foglalkozni a házastársak viszályával.

Oncu Miklós ugyanis bűnvádi feljelentést tett és a feljelentés következtében a felesége súlyosan sértve érzi magát. A feljelentés tulajdonképpen egy már hosszabb idő óta húzódó családi viszálykodásnak a végső kifejlődése. A mint a rendőri nyomozás során kiderült, Oncu Miklós és a felesége már évekkal ezelőtt nem találták meg a házasságukban azt a harmóniát, amely a hitvestársakat a boldogulás útjára szokta vezetni. Oncu Miklós az utóbbi hónapokban elhatározta, hogy elválík a férjétől. Február első napjaiban elutazott az urnó, anélkül azonban, hogy férjével közölte volna, hova megy. A férj valószínűleg azt hitte, hogy Tuenád fürdőre utazott a felesége, mert a kies fekvésű üdülőhelyen villája van Oncunénak. Ezt a villát tudvalevőleg Krivány Jánostól vásárolta meg a vezérigazgató és később a felesége nevére íratta.

Oncuné távllmaradása február utolsó napjáiig tartott. A férjnek feltűnt, hogy felesége három héten keresztül oda van és nem küld magáról értesítést. Amikor Oncuné elutazott, a házastársak nem voltak ugyan egészen barátságos viszonyban, azonban a férj elvárta hitvestől, hogy távolléte alatt néhány levelet írjon. A több hétig tartó odamaradás kellemetlenül érintette a vezérigazgatót és a legszűkebb környezetében panaszkodott, hogy teljesen elhagyatva érzi magát; hozzájárult még az is, hogy Oncu Miklós a kasszájában hiányokat fedezett fel. Február vége felé átvizsgálta házipénztárát és úgy találta, hogy abból nagyobb értékű részvények, sok készpénz, továbbá drága ékszerek hiányoznak. Oncu Miklós azt hitte, hogy feleségével együtt utazott egyik nőalkalmazottjuk tulajdoníthatja el a közel 100.000 korona értékű ingóságokat és azért a rendőrségen feljelentést tett lopás miatt ismeretlen tettes ellen.

Szombaton érkezett haza utazásából Oncuné és férjének arra a kérdésre: hol járt, mit csinált, nem adott kellő felvilágosítást. A férj azt is tudomására adta feleségének, hogy

néhány nappal ezelőtt a pénztárban súlyos hiányokat fedezett fel és megkérdezte: nem sejt-e, hova tűnhettek el ezek az ékszerek? Az asszony nem adott a kérdésre feleletet.

Vasárnap az aradi rendőrség megbízásából felkereste Oncu Miklósét Szepekovszky Teofil rendőrhadnagy, hogy a vezérigazgató feljelentése ügyében kihallgassa és megkérdezze: van-e tudomása arról, hogy Oncu Miklós pénztárának tartalma hova tűnhetett el. Oncu Miklósé erre a következő meglepő kijelentést tette a rendőrtiszt előtt:

— Azok az értékpapírok, ékszerek és ingók, amelyek eltűnéséről a férjem jelentést tett, az én birtokomban vannak. Mielőtt utra keltem, a közel 100.000 korona értékű holmikat magamhoz vettem, mert azok engem illetnek meg. Hosszu ideig együtt éltem a férjemmel, a meglévő vagyonunk fele így tehát engem illet meg a törvény értelmében és azokhoz ragasszodom is. Különbben pedig néhány hónappal ezelőtt a férjem írásos beleegyezését adta, hogy abban az esetben, ha bármely oknál fogva különválnék, a vagyon felét reám ruházza. Én nem akarok tovább együtt élni a férjemmel és ragasszodom ennek az okiratnak a tartalmához. Épen erre az okira támaszkodva vettem magamhoz a feljelentés tárgyát képező értéktárgyakat.

A rendőrtisztviselő jegyző nyolc foglalta Oncuné vallomását és ma délelőtti közölte azt a vezérigazgatóval, aki ügyvédje Trutia Péter kíséretében felment Greón Nándor főkapitány hivatalába, ahova felidéztek Oncunét is, aki ügyvédje, Steinhardt Mór dr. ügyvéd kíséretében jelent meg és ott újra ismételte a jegyzőkönyvben foglalt vallomását. A férj azt vitatta, hogy feleségének nem jár ilyen nagy összeg és szerinte az asszony jogtalanul vette magához a nagy értékű ingóságokat.

A hétfői perpatvarra vonatkozólag a rendőrség megállapította, hogy amikor Oncuné tudomást szerzett férjének a rendőrségen tett panaszaról rendkívüli módon felháborodott és súlyos szemrehányásokkal illette a vezérigazgatót, aki természetesen igyekezett felesége kemény szemrehányásait hasonló módon visszonozni.

A rendőrségen ma délelőtti lefolytatott kihallgatások természetesen egyelőre nem vezettek eredményre, mert mindakét fél ragasszodik fentebb ismertetett álláspontjához. Valószínű, hogy polgári törvényszék elé fogják vinni az ügyet és döntést kérnek, hogy a házastársakat milyen összeg illeti meg arra az esetre, ha elválnak egymástól. A házastársak között ugyanis a békés kísérlet megbiusult és több mint valószínű, hogy a válóper beadása után a válást rövidesen kimondja a törvényszék.

Azt még nem tudjuk, hogy Oncu Miklósé a válóper beadása után eltávozik-e Aradról, ahol két évtizeden keresztül rendkívül élénk szerepet vitt a társadalmi életben. A jótékony akciók mindig segítőt találtak benne és készséggel működött közre minden humanus cél érdekében. A nagy tiszteletnek örvendő házaspár családi békéjének felborulása élénk feltűnést és sajnálkozást keltett az előkelő társadalomban.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszáma:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 257
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	— 257
Működés	— 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— 151
nyomda	— 151

Ostromállapot

az orosz egyetemen.

— Katonák egy nagyherceg ellen. —

Távirati tudósítás.

Pétervár, március 5.

A pétervári egyetemen már napok óta nagy az izgatottság a diákok között. Az egyetemi hallgatók nemrég tiltakoztak a meg nem választott tanároknak a kormány részéről történt kinevezése ellen a több gyűlést is tartottak az aulában, amelyeket azonban a rendőrség szétoszlalt. A rendőröknek az egyetem épületébe való behatolása miatt a diákok sztrájkba álltak és kijelentették, hogy addig nem jelennek meg az előadásokon, amíg a rendőrök eljárásáért elégtételt nem kapnak s az új egyetemi tanárok kinevezését vissza nem vonják. A sztrájkban azonban eddig csak az a következő volt, hogy a rendőrség tovább folytatta az egyetemi hallgatók letartóztatását.

Tegnap ismét hét egyetemi hallgatót tartóztattak le, köztük Taft elnök unokaöccsét is, aki tanulmányainak folytatása végett itt tartózkodik. Az egyetem előtt skaratlan összeütközés volt Konstantinovic János nagyherceg és a csapatok között. A nagyherceg automobilon ment s amikor az egyetem elé került, a katonák megparancsolták a soffőrnek, hogy álljon meg. Az egyik katona szuronyával betört az automobil ablakát és megsebesítette a soffőrt.

VÁROS ÉS MEGYE.

A jövő évi képviselőválasztók névjegyzékének összeírását a törvény parancsa szerint a törvényhatóságnak március hónapban kell végrehajtania. Ezért ma a törvényhatóság központi választmánya Varjassy Lajos polgármester elnöklésével ülést tartott, hogy megtegye az előkészületeket a választói névjegyzék összeállítására és ezzel egy bizottságot bízott meg, amelynek tagjai a polgármesteren kívül Kádas Kálmán főjegyző, Reichner Károly tisztifőügyész, Nesnera Aladár és Vizer Lajos bizottsági tagok. Értesülésünk szerint a városi adóhivatal, mely az adókönyvekből már kiírja az új választókat, arra az eredményre jutott, hogy körülbelül jövő évre ezerral több szavazó polgára lesz a városnak, mint ez évben.

A cipőgyár. A gyáralapítási bizottság holnap délután ülést tart és most már véglegesen dönt ama feltételek tárgyában, amelyek kikötése mellett a törvényhatósági bizottság költségelése hajlandó Weisz Mór és érdektársai gyulai lakosoknak az Aradon létesítendő cipőgyár ügyében megindított akcióját támogatni. Weisz a gyáralapítási bizottság legutóbbi felhívásának megfelelően és beküldötte az építendő gyárának terveit és költségvetését, úgy, hogy most már véglegesen meg lesz állapítható mekkora telekre van szüksége az iparvállalatnak.

Adóhivatal az árvaházban. A közgyűlés határozatának megfelelően a városi fogyasztási adóhivatal elfoglalta az árvaházban részére kijelölt helyiségeket és március 7-től kezdve a felek már ott intézhetik el dolgaikat.

Sorrendje az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1912. évi március 13-án d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak. Polgármester havi jelentése, Pál Lajos és érdektársainak felelőzése az Erzsébet városrészben külön kapitányi hivatal felállítására tárgyában 1797—912 szám alatt kért tanácsi határozat ellen. Az üresedésben levő araszéki ülnök és esetleg üresedésbe jövő polgármesteri fogalmazói állásnak választás útján való betöltése. Hettmann József és Kőrösy Sándor tüzoltó

osóvezetők felelőzése fizetési fokozatba való beosztásuk tárgyában hozott 4074—912. számú tanácsi véghatározat ellen. Kecskés József egészségügyi biztos felelőzése a 2217—912. sz. tanácsi véghatározat ellen fizetési fokozatba való beosztása tárgyában.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Szerda: Leányvásár, operette. B) bérlet. Csütörtök: Elvált asszony, operette. C) bérlet. Péntek: Csitri, vígjáték. A) bérlet. Szombat: Rablólovag, színmű. Előszór. B) bérlet.

* Pataky László aradi képi. Vasárnap délután alvinci kastélyában örök álomra hunyta szemét Pataky László festőművész, a magyar művészet egyik nagylehetségű és egyéni erőben gazdag büszkesége. Amint Eadródy Sándor a költészetben, úgy Pataky a vásznon állított emléket a hősi és kalandos kuruc-világnak és művészi ihlettel, hűséges tanulmányok alapján szebbnél-szebb festményekben teremtette újra a kurucok viharos, festői és lobogó alakjait. Pataky László 56 esztendő óta és nagy családot hagyott hátra. A művészt nagyon jól ismerték Aradon, ahol gyakran megfordult és aradi tisztelői és barátai körében majdnem mindig eltöltött egy-két napot, ha a fővárosból alvinci kastélyába jutott. Alvinc környékén nagyobb aranybánya vállalatokban volt részes a művész, de ezekkel való gondoskodása közben sem feledkezett meg művészetéről és Alvincban pompás műtermet rendezett be. Aradon minden nagyobb passzionátus műgyűjtő képtárában van Pataky-festmény nem is egy. A művész gyermekei is talentummal gazdagon megáldott lelkűek. Leányainak érdekes karikatúrái most is ki vannak állítva egy aradi műkereskedő kirakatában és tehetséges szobrászművész az elhunyt mester fia: Pataky László. A tehetséges mestert öt gyermekén kívül özvegye, született Kreybig Riza, néhai Kreybig honvédtábornok leánya gyásolja, aki a vidék egyik legünnepeltebb primadonnájának, F. Károlyi Leona nagyváradi szubrettnékedes testvére. Pataky Lászlót ma délután fél 4 órakor temették el Alvincban. Temetésén az Országos Képzőművészeti Társaság is képviseltette magát.

* A Rablólovag. Biró Lajos darabjának szombati bemutatója az idei szezon legnagyobb művészi eseményének ígérkezik. A társulat tagjai igen nagy ambícióval készültek erre a darabra, amelynek már csak az utolsó, simitó próbái vannak hátra, hogy aztán szombaton a Rablólovag diadalmas sikert arasson, talán szebbet, nagyobbat, mint amilyen a Sárga liliumé volt. Az igazgatóság is kiváló gondot fordított erre a premierre, teljesen új díszletek és új berendezés készült erre az alkalomra. A Rablólovag főszerepeit Kesztlerné, Novák Irén, Hepesné, Kesztlér, Várnai, Beregi dr. Dalli játsszák. A darabot Kesztlér rendezi.

* Janovics Jenő dr. Aradon. A Kolozsvári Nemzeti Színház igazgatója szerdán délelőtt érkezik Aradra, hogy a multkor elmaradt előadását a Kölcsey-egyesületben megtartsa. A mai dráma című felolvasása tárgyánál és az előadó személyénél fogva egyaránt érdekli a közönséget. A Kölcsey-egyesület utolsó felolvasásának nagy vonzóereje lesz Szendrey Mihály előadása is, melyben az aradi színház multjában nevesetesen szerepet játszott színészek közül különösen Fóris Pistáról és Nyilassi Mátyásról fog vidám dolgokat elmondani. Janovics előadása előtt a Kölcsey-egyesület rövid közgyűlése lesz, melyben Krenner Miklós dr. fog aktuális közművelődési ügyről megnyitó beszédet mondani. A Kölcsey-egyesület

tagjai igazolványukkal, más hallgatók a belépésnél váltandó jeggyel vehetnek részt a felolvasásokon.

* Leányvásár. Az idei szezon operettszínházát, Martos Bródy-Jacobi bájos, melodikus operettjét, a Leányvásár-t szerdára újból műsorra tűzte a színház igazgatósága. A társulat primadonnájának, Diósy Nusinak betegsége muló természetű volt, úgy, hogy a operett főszerepét megint ő fogja játszani, a többi főszerepek Rontay, Benkóné, Huszár, Győző, Polgár, Várnay, Vass kezeiben vannak.

* Az elvált asszony. Érdekes operett repriaré készül most a társulat. Az elmúlt színházi szezon egyik legnagyobb sikerű színházát, az Elvált asszonyt fogja játszani csütörtökön az énekes személyzet. Az előadás érdekességét növeli az a körülmény, hogy az operett új betanulással kerül színre, új lesz Győző, Huszár és Györgyösy Böske. A többi főszerepek a régi jó kezekben vannak.

* Provánszi vándor bájos ének betétje, a házasság be szép — már kapható Juhász és Társánál. Ára 2 korona.

* Zola, Pascal orvos az Athenaeum könyvtár legújabb kötete már kapható Juhász és Társánál Andrassy-tér 16.

* Kacagó napok az Apollóban. Vidáman felcsendülő, jozú kacagás hangja töltötte be ma este az Apolló-színház nézőterét: ma este volt a humoros slágerek bemutatója. A közönség elragadtatással nézte a sok-sok ötletes, komikus jelenetet, amelyeket az amerikai filmek a fehér vászonra varázsoltak s mind erősebb és erősebb lett a kacaj, a jókedv. A képek mindegyike rendkívül ötletes, szellemes, a komikus, nevetető helyzetek egész sorozatát állítja elénk. Különösen a Szép kis házassági ajánlat című kép volt az, amely a közönség osztatlan tetszését nyerte meg. Károly, az egyetlen falusi gavalér főleg szerelmes Elizába, aki azonban nem szíveli őt, mert telj sen modortalan. Károly segítségére jönnek azonban Elza barátnői, akik udvarlóikkal látogatába érkeznek. Ezeket kilesi Károly és eltanulja szerelmi nyelvésüket s elhatározza, hogy ő is fogja praktizálni. De a modortalan falusiasság, a helyzetek meg nem ismerése itt is kiütözik. Károly kocsizni viszi Elizát s behajt egy patak kellok közepébe s ott vall szerelmet, természetesen gunykat kap rá feleletül. Végre mégis egymásé lesznek, mert Elza a modortalan külső alatt is megismeri az igazán szerető szívet. Ez a bájosan natv história oly sok komikummal van megjártva, hogy az ember ki sem fogy a kacagásból. A kiváló sikerű humoros sláger-ciklust szerdán is színre hozza az Apolló. 177

* Gyermekelőadás az Apollóban. Csütörtökön délután fél négykor gyermekelőadás lesz az Apolló-színházban, igen kitűnő, érdekes s kacagtató műsorral.

* Új műsor az Urániában. Szerdán mutatja be az Uránia-színház pazer új műsorát. Nyolc szebbnél-szebb mozgóképfénykép van programon. Két dráma, négy humoros kép és két pompás látványosság szerepel a nagyszabású műsoron. Baudi, a szenális Abelard ismét szerepel, még pedig mint vőlegény jelölt, ez már magában véve vonzó szám, amiért érdemes az új műsort megnézni. A Láng a tengeren a legszebb tengeri felvételek egyike. De felesleges minden egyes képet külön is felsorolni, az Uránia-színház utolérhetetlen műsorának sorozatába méltóan illeszkedik ez az új műsor is. A szerdai program még csak csütörtökön kerül színre. 175

MULATSÁGOK.

(=) Vasutas-bál. Az Acsev. vonatkísérők, létesítendő körök alapja javára, március 16-án Fábry Sándor dr. vezérigazgató védnöksége alatt a városligeti vendéglő összes termeiben zártkörű táncvigalmat rendeznek. A bál iránt nagy az érdeklődés és tekintettel a rendezőség buzgó működésére a bál az idei mulatságok egyik legsikerültebbjének ígérkezik.

Öngyilkos előkelő uriaszony.

— Szanatóriumból a tehervonat kerekéi alá. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, március 5.

A gráci rendőrség ma arról értesítette táviratban a budapesti rendőrfőkapitányságot, hogy Pályi Edit budapesti hölgy, akit egy Grác-környéki szanatóriumban ápoltak, szombat éjszaka öngyilkos lett: a robogó tehervonat elé vetette magát és nyomban szörnyethalt.

Pályi Editnek nem tudtak a detektívek és rendőrtisztek a fővárosban nyomára, ismerőseire, vagy rokonaira akadni, azonban hamarosan megállapították, hogy a rejtélyes urihölgy, aki idegen földön ilyen megrázó módon vetett véget életének, nem Pályi Edit, hanem Thaly Edit, helyesebben özvegy Thaly Emilné, született Tóth Edit asszony, Thaly Emilnek, a Dunagőzhajózási társaság 1907. tavaszán elhunyt igazgatójának felesége.

A szerencsétlen asszony férje halála óta idegbeteg. Tizenkét évig éltek boldog házasságban, amíg egy gyógyíthatatlan betegség el nem ragadta az urát. Tóth Edit a második felesége volt az igazgatónak és gyermekkoruk óta szerették egymást.

Az özvegy tizenegy éves fiával és mostoha-leányjával három év óta az Üllő ut 12. számú ház harmadik emeletét lakta. Thaly után tekintélyes vagyon maradt és így fényes, uri háztartást vittek. Thalyné állapota valamelyest javult, de most február elején, hogy férje halálának évfordulója következett, megint rosszabbul lett, beszárkózott, napokig senkihez sem szólt.

Február ötödikén az idegbeteg asszony öngyilkossági kísérletet követett el. Morfiummal megmérgezte magát és csak a gyors orvosi segély adta vissza az életnek. A család akkor elhatározta, hogy az özvegyet, aki öt év óta le nem vetette fátyolát és gyászruháját, egy külföldi szanatóriumba küldik. Atyja Tóth Ernő ítélőtáblai bíró kísérte le boldogtalan leányát egy Grác melletti hidegvizgyógyintézetbe. Itt jobban lett, már egyedül sétált, állapota egészen megnyugtató volt.

Szombaton este özvegy Thaly Emilné eltűnt a szanatóriumból. Rögtön keresésére indultak. Hajadonfóval távozott, pénzt sem vitt magával. Reggel többször mondta:

— Hazamegyek a fiamhoz, ott a helyem mellette. Ha nem engednek, — úgy megszököm.

Vasárnap hajnalban találták meg az eltűnt urinő holttestét Gösting falu előtt, harmine lépésnyire az állomástól. A 3927. számú tehervonat elé vetette magát. A kerekék rettentően megosonkították. A vonat nyakán és a térdén robogott keresztül. A család az éjszaka tudta meg a megdöbbentő öngyilkosság híreit. Özvegy Thaly Emilné harmincöt éves volt. Virágzó, tiszta, szép asszony. A holttestét hazaszállítják és a családi kriptában helyezik örök nyugalomra.

SPORT.

+ A sporttelep telefonja. Az Aradi Athletikai Klub elnöksége és uton is közli tagjaival, hogy sporttelepének telefonja 706. számmal a tegnapi napon átadott a használatnak.

+ Football-mérkőzés. Az Aradi Athletikai Klub vasárnap délután 3 órakor tartja első barátságos mérkőzését új összeállítású csapattal az Aradi Munkás Testező Egyesület szép fejlődést mutató csapatával. Az AAK. csapatában több új játékos szerepel vasárnap a hihetőség abban a formában fog mutatkozni, amely

már annyi élvezetet szerzett a sportszerető községnek.

+ AAK. klubvacsora. Az Athletikai Klub szombat este a Fehér Keresztben a tagjai sorába belépett honvédtisztikar tiszteletére társasvacsorát rendez. Jelenkezések a szolgánál kikített iven péntek estig eszközölhetők.

Megverték-e a lódoztort? Nyilatkozik a választójog fanatikus hive.

Távirati tudósítás.

Budapest, március 5.

Szerdahelyi Henrik a dunaszerdahelyi állatorvos, a Ház folyosójának tegnapi szenvedő — és pedig ütlegeket szenvedő — hőse ma nyilatkozik fájdalmas afféjéről. Humortól duzzadó nyilatkozatában ezeket mondja:

— A képviselőházban tegnap délelőtt egy skandalum körpontjába kerültem, szükségesnek tartom, hogy szót kérjek az előzmények és a botrány lefolyásának hiteles előadása céljából. Tegnap előtt jöttem fel Budapestre Dunaszerdahelyről, ahol éppen egy nagyon sikerült népgyűlést rendeztem a drágaság ellenvaló országos küzdelem ügyében. A választói reform fanatikus hive vagyok, természetesen elmentem a népgyűlésre is, ahol megismerkedtem és közkívánatra beszédet mondtam. Valami szavalt után került rám a sor. Féltilkenkötő lehetett. A király szobrának a talapzatáról intéstem beszédet a néphez. Felszólalásom végén indítványostam, hogy küldöttég vonuljon a Házba és a népgyűlés nevében üdvözölje Justh Gyulát. Indítványomat nagy lelkesedéssel fogadták.

Ezer-ezerkötés ember kivált a tömegből és nagy menetté alakulva indult vezetésem mellett a parlament elé. Én zavartalanul bejutottam a Ház folyosójára, ahová állandó jegyem van, a 8-as szám. Amikor megláttam Justh Gyulát — nem láttam, nem tudtam, hogy a közelben munkapártiak is vannak, de nem is törődtem vele — harsány hangon a következőket mondtam neki:

— A népgyűlés üdvözlését hozom a küzdő ellenzéknek, amely Justh Gyulával az élén képviseli a nemzet igazi akaratát. És nem a pénzen és terrorizmussal szerzett többség!

Munkapárti képviselők erre odatódultak körém. Leghangosabb egy kis sovány fekete ember volt:

— Hogy mer így beszélni? — kiáltotta.

— Hát maguk hogy beszélnek? — mondtam én.

Erre egyszerre mind nekem estek. Nem igaz, hogy én megrugtam volna valakit, még kevésbé, hogy engem pofonütöttek volna. Erős ember vagyok és ha ütés érte volna az arcomat, azt, aki megütött, megfojtottam volna. Nagy tumultus volt, az igaz, ütöttek-verték egymást az emberek, egymást rugták, így rughatták meg Joanovics főispánt is. László István grófot is inzultálhatták, mert a rendőrségen az volt az első két kérdése a fogalmazónak: arenl ütötte-e László grófot? Az sem igaz, hogy én Kállay Tamás újját megharaptam. Az igaz annyi, hogy dulakodás közben kitussoltak a folyosóról és a jegyet, amit a kezemben lobogtattam azzal, hogy jogom van a folyosón lenni, kitépték a kezemből. Arra is emlékszem, hogy egy ur, Szabolcs Bálint hírlapíró mellém állt, ki akart menteni a tömegből és amikor én maradni akartam, rámkiáltott:

— Szerencsétlen ember, menjen, hiszen agyonverik!

Joanovics főispán nyilatkozatát, amelyben azt állítja, hogy engem arenlütött, krakóleskedésnek tartom a legnagyobb mértékben, mert olyant állít, ami nem történt meg. Wagner Károly dr. és Kovács László urak utján provokátatom mindazokat, akik a mai napokban úgy szerepelnek, mint akik engem inzultáltak. Az engem támadó lapok ellen pedig sajtóport indítok.

Merénylet egy Rothschild báró ellen

(A milliomos és a börgyári ügynök)

Távirati tudósítás.

London, március 5.

Ma reggel rövid londoni távirat adta hírt arról, hogy tegnap egy ismeretlen embert több revolverlövessel meg akarta ölni Rothschild Lipót bárót, de merénylete nem sikerült. A merénylet a legnagyobb szenzációt kelt Londonban.

Egy szemtanú a következőket mondta róla: A zárt automobil, amelyben Rothschild báró ült, éppen kijött a kapuból, amikor egy ember fölugrott a kocsi előréssére és a soffor és a mellette ülő ember feje fölött belépett a kocsiába, azonban a soffor mellett ülő ember hatalmas ökölcsapással ledobta a kocsiíró. A második lövés után leesett a kocsi lépcsőjéről, de azonnal fölemelkedett, újra fölugrott a lépcsőre és jobb kezével betörte a kocsi ablakát, a mellette ülő ember megsebesítette a kezét a újra belépett a kocsiába. Csak most ragadta meg egy detektív a kívül viaskodni kezdett. A merénylő kiszabadította magát és kétszer rálőtt a detektívre, akit karján és nyakán sebesített meg. Azonban a megsebesült ember nem bocsátotta el a merénylőt és mind a ketten elestek.

Az egybegyűlt embereknek végre sikerült a merénylőt letartóztatni. A merénylő neve Tebbitt Villiam és évek óta nagy angol börgyárak képviselője.

Rothschild Lipót báró még tegnap este a következőket mondta:

— Nem tudom megérteni ennek az embernek viselkedését, akit családom gyermekkorában óta támogattam a legfőbb ast kell hinni, hogy megőrült.

Rothschild Lipót báró a család legnépszerűbb tagjai közül való és nevét különösen sportkörökben nagyon jól ismerik. 1904-ben Stamford lovával Derby-díjat nyert.

Taver, Rothschild báró titkára a rendőrségi kihallgatáson elmondotta, hogy éppen elhagyta főnöke palotáját, amikor az első lövést hallotta. Gyorsan odasietett és látta, amint a merénylőt megragadták, aki azonban csakhamar kiszabadította magát és a kocsi lépcsőjére állva, néhány másodperc múlva újra belépett a kocsiába, astán elszökött. Egy rendőr azonban hatalmas csapást mérve arcára, földhöz vágta. A soffor az első lövés után hátrafelé indította a kocsiját és bement a bankház kapujába. Itt leszállt a kocsiából, hogy Rothschild bárónak segítségére siessen. Berg detektív az első lövés dördülésére odasietett és meglátta a merénylőt, aki újra felugrott az automobil lépcsőjére, miután a rendőr kezéből elszabadult. A detektív megragadta őt, de nem tudta megakadályozni, hogy ellene ne emelje revolverét.

Berg sérülése súlyos és eddig nem tudták a golyót kivenni a sebéből. A detektív sebesülésében tragikus, hogy 25 évi szolgálat után éppen most akart nyugalomba menni.

Egy rikkanos is a báró segítségére sietett, amikor a lövést hallotta. Eldobta újságjait, de még mielőtt a kocsi elérhette volna, még egy lövés dördült el. A merénylő a lövés után ki akarta nyitni a kocsi ajtaját, de ebben a pillanatban megragadta őt Berg detektív. Mintán a detektív elesett, még egy harmadik lövés is történt és a merénylő még egyszer megkísérelte, hogy a kocsi lépcsőjére feljusson. Most azonban megragadta őt a rikkanos és kiszavarta kezéből a fegyvert. A merénylő menekülni akart, de az összegyűlt emberek segítségével elfogták.

HIREK.

Az angol mammut-sztrájk.

(Elmíszesdrágaság és akadózó közlekedés.)
Távirati tudósítás.

London, március 5.

A világ legnagyobb sztrájkjává fejlődik az angol szénbányász-sztrájk, amelyre igazán ráillik mammut-sztrájk megjelölés. Napról-napra véresedő arányokban nő az immár másfél milliónyi szénbányamunkásság sztrájkjának a háza. A különböző iparok rangeteg károkat szenvednek, szintugy a hozzájuk tartozó munkások. Legelőször a textilipari gyárak szüntették meg az üzemüket a eddig már százhuszezer szövő és fonómunkásnak mondtak fel. Szűnetelnek a leicesteri cipőgyárak, kenyér nélkül maradt százötvenszer munkás. Sheffildben az acélgyári munkások vesztették el a keresetüket, Londonban, a szegényebb városrészekben az elmíszes-árak emelkednek. A kenyér is megdrágult. A vasuti forgalmat lényegesen korlátozzák, Manchesterben tegnap hétszázhuszszal csökkentették a közlekedő vonatok számát. A North-Eastern-társaság tegnap ötáztárharmine vonattal kevesebbet járatott a rendesenél.

A különböző vasutársaságok tegnap több mint kétezeröt száz vonatot kitérültek a menetrendből. Holyhead és Irland között be kellett szüntetni a gőzhajójáratokat. A bányatulajdonosoknak és a munkások képviselőinek tegnap délutánra kitűzött értekezletét nem lehetett megtartani, mert a munkások képviselői nem érkeztek meg. Nottinghamban a pékek elhatározták, hogy szombaton megkezdik a sztrájkot.

Jól értesült forrásból eredő hír szerint a holnap Londonban tülesező szállító-munkásszövetség erőlyes határozatot hoz. Ki fogja mondani, hogy ha katonaságot használnak fel a szénbányák, illetve szénzállító vonatok védelmére, segítségére megy a bányamunkás-szövetségnek és az egész ország szállítómunkásait csatasorba állítja.

— A csanádi püspök Aradon. Glattfelder Gyula csanádi püspök szombaton délután Pécskáról jövet Aradra érkezik, hogy itt a középiskolai fiu internátus létesítése érdekében tárgyaljon. A püspök célja ugyanis az, hogy nem várva be az állami szubvenció kiutalását és egy nagyobb szabású palota építését: már szeptember elején elhelyezhesse a jelentkező tanulókat egy ideiglenesen bérelt házban. Ugy értesülünk, hogy az internátus egyeztetés vezetője több helyről kapott ajánlatot alkalmas bérházra.

— Kinevezés. Az aradi földadó-nyilvántartás kirendeltséghez a pénzügyminiszter V. Nagy Barnabás pénzügyi segédnököt földadó-nyilvántartási biztossá és Bolyai Gáspárt kataszteri biztossá nevezte ki.

— A Herbstein-ügy megoldása. A fizesési zavarokkal küzdő Herbstein Mór cég összes hitelesői holnap Aradon értekezletet tartanak, hogy döntsenek a cég sorsa fölött. Eddig a tőzsdéi hitelezők akadékoskodtak és többet követeltek, mint amennyi nekik jutott. Most már azonban az összes hitelezőkkel sikerült békés megállapodásra jutni és a holnapi értekezleten olyan értelmű határozatot hoznak, hogy a cég számoljon föl és a befolyó összegekből elégítsék ki a hitelezőket.

— Eljegyzés. Fleischer Adolf aradi részbu-torgyáros leányát Adéit eljegyezte Kirilovits György, községi jegyző Bégasszentmihályról. (Temesmegye.)

— Vasuti áthelyezések. Pfeiffer Gyula a Máv. aradi üzletvezetője Sándor Mór ellenőrt, az őshalmi állomásfőnököt áthelyezte Békés-osabára. Tengeri Miklós Máv. bivatálnokot pedig Békéscsabáról Ó.halomra állomásfőnökké helyezte át.

— Eladott aradi ingatlanok. Aradon a napokban a következő birtokváltások történtek: Ifj. Tóth János eladja az aradi Kapa-utca 11. sz. házat 8000 kor.-ért özv. Baumgartner Józsefnek. Lengyel Tivadar eladja az aradi Szabadság-tér 21. sz. házat 200000 koronáért Reisinger Sándor és nejének és Reisinger Ferenc dr.-nak. — Özv. Pálffy Ferencné eladja az aradi Választó-utca 52. sz. házat 10000 kor.-ért Nagy János és nejének. — Faggyos Gábor és neje eladják az aradi Ilona-utca 9. sz. házat 7000 kr.-ért Vidor Frigyes és nejének. — Avarfy Ferenc és neje eladják az aradi báró Eötvös utca 5. sz. házat 36000 kor.-ért Kugel Sámuel és nejének. — Nagy János és neje eladják az aradi Botond-utca 6. sz. házat 5600 kor.-ért Tyukody Lajos és nejének. — Kary Dezső eladja az aradi Szeregyháza dűlőbeli 2. sz. ingatlant 36500 kor.-ért Mester Mátyásnak. — Weiler Freiberger Mária eladja az aradi Batthyány-utca 16. sz. házat 51000 kor.-ért Funkelstein József és nejének. — Steiner Vilmos Szabadság-tér 10. számú két emeletes házat megvásárolta Weisz Márkus kétszáz ezer koronáért.

— A község és a gróf harca. Csongrádról jelentik: Felső pusztán, Karolyi László gróf több szernoldas birtoka, Csongrád határába úgy van beékelve, hogy körös-körül csongrádi földök veszik körül. A grófi uradalmat azonban közigazgatásilag a szomszédos Csánytelek községhez csatolták, hogy az uradalom így kevesebb községi pótdójt fizessen. Mivel a grófi uradalom terményeit a csongrádi piacon szokta vasutára, vagy hajóra rakni és szekerei így Csongrád kövezetét rongálják anélkül, hogy az uradalom a közterhekhez hozzájárulna, Csongrád képviselőtestülete elhatározta, hogy a belügyminisztériumnál kérni fogja, hogy az uradalom közigazgatásilag Csongrádhoz csatolassék vissza, mint régebben volt. A községi közgyűlés határozatát a vármegyén megemelték. A határozat ellen Csongrád a belügyminiszterhez főlebbzéréssel élt és pedig sikerrel, mert a minisztérium most megemeltette a vármegyeyi közgyűlés határozatát és a közgyűlést új határozathozatára utasította.

— Nincs béke a tripoliszi konfliktusban. Konstantinápolyból jelentik: Az orosz nagykövet megkezdte a külügyminisztériumnál a puhatalódzást az öt pontból álló békejavaslatra nézve, a minisztériumban azonban kereken visszautasították a javaslatokat. Azok a híressételesek, mintha a nagykövet a portának a békekötés kérdésében engedékeny magatartást tanácsolt volna, alaptalanok. Így tehát marad minden a régiben és a tripoliszi háború folyik tovább.

— A Parseval léghajó áldozata. Johannisthalból jelentik: Megrendítő léghajó katasztrófa történt tegnap este Johannisthalban. A Parseval VI. nevű reklám-léghajó kikötésénél szélrohám támadt, amely a ballont visszakergette a levegőbe. Nobs ballonmester a tartókötélet erre még gyorsabban fogta, s nem akarta elbocsátani. A léghajó erre magával rántotta és ragadta menthetetlenül. Hiába kiáltott segítségért, a léghajóban ülők nem tudták, honnan erednek a kétségbeesett hangok. A léghajó aztán lezuhant a beeredorfi erdőnél, amelynek fái megtépték a szerencsétlen ember ruháját és testét. Nobs végre is kimerülten lezuhant és meghalt. Véres, összetört holttestét szállíthatják csak bába.

— A megszőkött betörőkirály. Nagyenyedről jelentik: Endes Árpád, a betörőkirály, aki a nagyenyei fegyházba volt internálva, egy Budapestre érkezett távirat szerint újból megszőkött. A osendörök kutatják a fegyvenest, azonban eddig még nem akadtak rá.

— Szállodából az elmegyógyintézetbe. Budapestről jelentik: A Hungaria szálló foyerjában az éjjel, tizenegy óra után megjelent két detektiv, a szálló előtt kocsi állt meg és ujab két férfi szállt ki belőle: a Schwarzer-szannatórium két ápolója. Egyenesen a második emeletre mentek s onnan egyik szobából kihuroolták Kávási Sándor színyérváraljai földbirtokot. Kávási eleinte dühöngve tiltakozott, bírokra ment a két ápolóval, de a birkózásnak hamar végét vetették: fájótt még két ápoló és a földbirtokost levitték a kocsiába. Addigra már lecsúszdásodott a szerencsétlen ember, nyugodt, rezignált hangon mondta:

— Ugyan, kérem, miért bántanak, hiszen nem vagyok én bolond. Nem tudom, kinek lehet érdeke, hogy négy gyermek apját eltegyék láb alól?

A kocsi elgördült vele és Kávási az éjszaka óta a Schwarzer-szannatóriumot lakja. Állítólag a felesége inszomniát az síhuoltatást. Kávási gondnokság alatt levő ember. Késlezen Samu dr. képviselő a gyámja, aki most Olaszországban tartózkodik.

— Vidéki hírlapírók tanulmányuti ösztöndíja. A Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége elnökségének közbenjárására gróf Zichy János valóság és közoktatásügyi m. kir. miniszter — Szávay Gyula elnököt intézett leiratában — az 1912. évre 2000 koronás utazási segélyt engedélyezett a Szövetségnek, azon meghagyással, hogy ezen összegből egy, vagy több újságírók, aki külföldi tanulmányutakra akar menni, az ut céljának, terjedelmének és a kérvényező vagyoni helyzetének figyelembe vétele mellett ösztöndíjat utalványozzon. A V. H. O. Sz. elnöksége március 15-iki ülésében fog a pályázat kihirdetéséről gondoskodni.

— Tűz a zsuron. Budapestről jelentik: Özv. Tarnóczy Gusztávné lakásán, amidőn éppen egy zsuron előkelő társaság volt jelen, a szalon melletti szobában ismeretlen okból tűz ütött ki. A társaságban nagy izgalom vett erőt. A tűznek értékes bútorok és drága szőnyegek estek áldozatul, úgy, hogy a tűz által okozott kár meghaladja a 20 000 koronát. A megjelent tűzoltók oltották el a tüzet.

— Mi történik az autobuszon? (Panaszos levél.) Nemrégiben az autobuszon utastam és a kalauz — miután az imperialon volt elfoglalva, — arra kért, hogy csengessem le a fel-tátelek megállónál a kocsit. Ezt meg is tettem, de véletlenül a sofőr megátta, hogy én csengtettem le és szidalmazni kezdett. Én az eszt most már másodsorú történet meg velem. — A Nádor utcát két hónap előtt rendszer megállóhelyivé tették. Mégis megtörténik az, hogy a sofírok nem állítják meg a kocsit, hanem tovább roboznak s így az utastak a motorálomásról gyalog kell visszamenni a Nádor-ut-cáig. Tisztelettel Egy mindennapi autobusz utas.

— Beomlott iskolai menyeret. Pankotáról jelentik: A pankoti állami iskola első osztályában a napokban nagy pánik támadt. Előadás közben beszakadt a mennyezet egy darabja és óriási robajjal szobát a földre. A tanítónő és növendékei az ijedségtől megdermedve első percben mosdulni sem tudtak helyükből. A tanítónő azonban csakhamar visszanyerve lélekjelemlését, gyorsan kifüresítette a tantermet és örömmel konstataálta, hogy kis növendékeit baj nem érte. A véletlennel köz-szöhető, hogy a rozzant fal leomlása nem okozott balesetet.

— Köszönetnyilvánítás. Dr. Nagy Sándorné 10 koronát küldött az israelita népkönyhának. Az adományért ez uton mond beseő köszönetet az elnökség.

— Jó reklám! Minden hirdető olvassa el a Leopold Gyula hirdető vállalat Budapest, Erssébet körút 41. most megjelent 1912. évi hírlap és naptár katalógusát, mely igazán tanulságos és hasznos tartalmu. A legeredményesebb reklám Leopold Gyula nagy apparátussal és modern irányban dolgozó irodája révén eszközölhető, mit fényesen bizonyít a sok nagyhirdető elismerése, melyeket katalógusában közöl. Leleményes és individualis tevékenységgel, sok éven gyűjtött tapasztalatok és tanulságok célszerű felhasználásával, a tudásnak és intelligenciájának érvényesítésével, gyors, szorgalmas és lelkiismeretes munkával sikerült Leopold Gyulának elérni azt, hogy a legnagyobb bel- és külföldi cégek nála összpontosítják hirdetésüket.

— Pénz farsangi szükségletekre, dacára a magas kamatlábnak, mégis a régi olcsó feltételek mellett kapható ingatlanokra u. sz. tisztviselői és váltó kölcsönök Szűcs F. Vilmosnál Karolina-utca 8.

— Rendkívüli alkalom! Valódi perzsaszőnyegek, egy kedvező vétel folytán, rendkívüli olcsó áron kaphatók Pick Ernő aradi cégnél, ahol az összes tavaszi és nyári újdonságok dus választékban már megérkeztek. 1409

— Elite és Revue Parisienne párisi divatlap tavaszi és nyári száma színes képekkel és magyar szöveggel, kapható Juhász és Társa modern könyvesházában Andrassy-tér 16. sz.

— Csak Mauthner-féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges. 6881

— Hogyan óvjuk lábainkat? Mindenkit nagyon közelről érint a hideg, nedves időjárás. A leghamarabb fázik meg a láb, sok esetben megfagy ezáltal tyukszem-bütyök képződik, úgy, hogy többé csinos cipőt nem viselhetünk. Hogy ezeket a kellemetlenségeket elkerüljük, ajánljuk nőknek, férfiaknak és gyermekeknek a Moskovits „Anatomiai” cipő viselését. Kapható a gyár fiókraktárában Arad, Szabadságtér 18. szám.

— Egy Kárpáti-féle fejfájás elleni pastilla 5 perc alatt megszüntet mindenféle főfájást. 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerházaiban Arad, Boros Béni-tér. 4676

— Revue Parisienne. Nagy tavaszi divatalbum 2 kor, Saison Parisienne tavaszi divatalbum 1 kor. 50 fillér. Kapható Aradon Ingusz I. és Fia cégnél Weitzer Janos-utca.

— Aradmegye nagy fali térképe az új helységnevekkel, újabb lenyomatban vászonra huzva, lécekkal hivatalosan opprobálva, 12 korona árban kapható Ingusz I. és fia és Kerpel Izsó cégeknél. 923

— Petrás Sári dr. Biró Gézához. Tisztelt Gyógyszerész Ur! Havasi Gyopár krémjét használtam és kitűnőnek találtam. udvözléssel Petrás Sári.

— Üzleti könyvek, u. m. straszák, naplók, főkönyvek, másoló könyvek, a legmodernebb irodalmi cikkek, mindenféle papírarcok nagy készlete. Az összes könyv- és hangjegyzékek raktáron. Nagyválasztékú könyv- és zenemű antikvárium 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár és zeneműkölcsönző intézet. Kerpel Izsónál, Aradon. Telefon 355. 4371

— 60 kötet könyvet havi 1 K. 40 f.-ért (Videkra 2 korona 40 f.-ért) és 180 hangjegyet havi 2 K. 40 f.-ért ad kölcsönbe Kerpel Izsó kölcsönző-intézete helyben és vidékre is. Előeg vásárol egész könyvtárakat. 4371

TANÜGY.

(-) A főgimnázium „Bódogh” gyorsíróköre e hó 3-án tartotta 3 ik irodalmi ülését, melynek műsora a következő volt: Fejér Pál elnök az összes szaklapoknak tartalmát ismertette; majd Kádár Gyula titkár hosszabb jelentést tartott, melyben arra hívta fel a tagokat, hogy a Szegeden tartandó országos versenyen minél nagyobb számban vegyenek részt. Boros E. VIII. o. t. tartotta azután felolvasását az újabbsági gyorsírásról, Issakuts M. VII. o. t. szavazata után Fényes I. VII. o. t. mély érzéssel játszott zongoraszámbát, mely élénk tetszést keltett. Reich B. VIII. o. t. érdekes felolvasást tartott a magyar és német gyorsírás viszonyáról, melyben feltüntette a két gyorsírásnak egyező és különböző oldalait. Nagy derűtséget okozott Téglás Géza dr.-nak Ádám és Éva o. elbeszélése, melyet Goldschmidt L. VII. o. t. olvasott fel. A tartalomban gazdag ülést a januári verseny díjazás kiostolása zárta be.

(-) Az aradi kir. főgimnázium „Patófi” önképzőköre március 10-én, vasárnap délután 5 órakor, a Lyceum dísztermében, szobor al-pia javára ünnepélyt rendez. Jegyek előre is váltakoznak ifj. Klein Mór könyvkereskedésében 1-7 sorban 2 korona, a többi sorban 1 korona, állóléhy 50 fillér.

Az ünnepély műsorán a következők szerepelnek: Unger Mór, Balla VIII. osztályu tanuló Aufrecht G. VII. o. t., Zettel IV. o. t., Wiener E.

Unger E. II. o. t., Tabakovits S. VIII. o. t., Westmann A. VII. o. t., Kovács Ernő VIII. o. t., Unger J. VII. o. t., Gaál E. VIII. o. t., Maltas J. VIII. o. t.

TARKASÁGOK.

★

(Nem sikerült terv.) Lassanként kimegy a divatból a „napokat evés” divatja. Hogy mi az napot enni? Hát az kérem nagyon egyszerű. Bevetődik Aradra Israel Jakob mondjuk Bályaléről. Tudományokra éhes s ezért beiratkozik a gimnázium első osztályába. Ezenkívül azonban úgy egészen közönségesen és prózaian is éhes. S mivel otthonról erős 10 koronákkal küldték el, elmegy itt egy családnhoz, s ott kis kérés után a hét egy napjára állandóan meghívják ebédre. Ezután njabb hat családnál ugyanígy járt el: ezzel el van intézve a hét minden napja s így az ökonomikus étkezés kérdése is.

Israel Jakob így végigküldi és végigessi a nyolc gimnáziumot, vagy reált. Történt azonban, hogy az egyik család, akiknél minden szerdán étkezett Israel, megunta a derék tanuló arcát. Férj és feleség elhatározták, hogy valahogy megszabadulnak a kellemetlenné vált vendégtől.

Az elhatározás már végérvényesen meg volt s most már csak a kidobás módja felett tanácskozott a házaspár. A férjnek kitűnő ötlete támadt: szerdán az asszony fekete kávéfőz, a kávéval megkínálják a vendéget is. A férj az első korty után lecsapja a poharat és lármázni kezd, mert a feketekávé ihatatlan lötty. Az asszony viszont egy tányért vág a földre és kijelenti, hogy hasonló jó feketekávé még a török szultán sem iszik. Ezután rövid ideig veszekednek, majd Israel urat kéri fel bírót, döntsön ő, hogy milyen a feketekávé. Ha aztán azt mondja, hogy a kávé rossz, a kellemetlen vendéget az asszony kidobja. Ha azonban netalántán jónak találja a feketekávé, akkor a férj gurul dűbbe, ami azonban a vendégre nézve teljesen mindegy: ő minden körülmények között röpülni fog.

E érkezett a kérdéses nap. Israel megérkezett, evett, ivott. Felajánlta a feketekávé, a férj elkezdte a veszekedést. A tényérok röpültek, a férj és feleség izgatott szó és pofonváltásba merültek. Végül — amint megteszték — a bochert kérték fel tanúnak. A férj vetette fel a kérdést:

— Hát most döntse el ön, ugy-e, hogy ihatatlan ez a lötty!

Férj és feleség izgatottan várták a választ: melyiknek jut a diósóság, hogy kidobja a vendéget. S ekkor pokoli nyugalommal szólalt meg Israel:

— Boosánatot kérek, de én igazán nem értek a feketekávéhoz.

★

(Akinek nincsenek barátai.) A postán történt. A post restant osztálynál egy körszakálás ur jelentkezett.

— Kérem érkezett-e egy post restant küldemény X. Y. részére?

— Igen!

— Kérem azért jöttem!

— Sajnálom, nem adhatom ki! Pénzküldeményről van szó s azt addig nem adhatom át, míg nem igazolja magát!

A szakálás ur egy ideig herogált a zsebében valami igazoló irat után, de nem talált semmit. Könyörögve szólalt meg.

— Kérem, talán mégis ki lehetne adni! Nekem nagy szükségem van arra a küldeményre!

— Sajnálom, a szabályok ellen nem tehetek semmit. Hanem talán mégis igazolhatja magát! Nincs talán két barátja a városban?

A szakálás ur szomorúan felelt:

— Nincs egyetlenegy se! Én kérem — végrehajtó vagyok!

Mit használjunk hajhullás és fejkorpa ellen

187

Mint a hajhullás és korpaképződés leg-hatékonyabb ellenszere a világhírű Dr. William Patterson-féle szagtalanított és többszörösen rectifioált petrolum kivonattal van elismervé. Ezen kivonat a forgalomban

Dr. William Patterson American Hair Petrol

névön szerepel. Egy üveg ára 2 korona. Kapható Aradon

Hánzu Nestor Vöröskereszt Drogeria

Weitzer János-utca 2. sz.

Magyarországi főlerakat: Barabás és Stefanovits droguisták, Budapest, Alagut-utca 5. szám alatt.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi cipész mesterek vasárnap délután 3 órakor tartottak rendezési közgyűlést az Ipartestület kistármájában Békésy Ferenc elnöklésével. Tóth István pénztárnok előterjesztette az özevgyeségély alap zárszámadásait, és a közgyűlés tudomásul vette. Pente Lajos indítványára Békésy Ferenc elnöknek Tóth István pénztárnoknak jegyzőkönyvi közönetet szavaztak. Olár Jusztin indítványt terjesztett elő, hogy Bodó József cipészipari szaktanítót 25 évi szakirói jubileuma alkalmából üdvözöljék, a közgyűlés egyhangulag elfogadta. Békésy Ferenc elnök lemondása folytán 3 szavazat ellenében Olár Jusztin cipészipari szaktanítót választották meg elnöknek.

(*) Az aradi Burasztaltársaság vasárnap tartotta rendezési közgyűlést, amelyen a múlt évi jelentések tudomásul vétele után az eddigi tisztikart újból megválasztották.

TORVÉNYKEZÉS.

S Felakasztják a pápai rablőgyilkost. Budapestről jelentik: Tavaly, február 6-án, Pápan brutális rablőgyilkosság történt. Egy többszörösen büntetett tolvaj, Makkos Vendel belopódzott Geiszt Mór zálogházába s agyonlőtte Kovács Imre iskolásfiút, Geiszt Mórnet pedig súlyosan megsebesítette. Makkos ezután kifosztotta a zálogházát és elmenekült, de hamarosan letartóztatták. Mikor a bíróságra vitték, Makkos utközben leugrott a robogó vonatról, elszökött s csak napokon át tartó nyomozás után bírták ismét elcsipni. A veszprémi esküdtőbíróóság több nap tárgyalás után Makkost halálra ítélte. A Kuria ma tárgyalta a száműzött pápaszokat, a melyek elutasításával a halálos ítéletet helyben hagyta. A Kuria ezután kegyelmi tanácsosa alakult at, amelynek határozata hivatalos titok. Makkos örültnek tettette magát, úgy, hogy elmeállapotának megfigyelése végett felszállították a budapesti gyójtófogházba.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

B. B. Estünk husvétra. Egy rövid csengetés. Használható, közreadjuk. A lang. Sokat olvasson és csak évek múlva próbálkozzon újra. Diak párhaj. Nsiv próbálkozás ötletek nélkül. K. I. Csak délután két óráig szabad adni. Azontul még a tözsdéknek is tiéd.

Gianotti Nándor

uriszabóüzlete Arad, Deák F.-u. 8. Gianotti Nándor
uri szabó.

Értesítem igen tisztelt megrendelőimet és a n. é. közönséget, hogy a legfinomabb angol tavaszi és nyári szövetujdonságaim dus választékban megérkeztek. További szives pártfogást kér

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZIEKEDÉS.

A szőlőmoly elleni védekezés. Bordás István szőlőgazdasági ispán írja nekünk a következőket: A közgazdaságnak vélek némi szolgálatot tenni, amidőn a szőlőkben trüasi károkat okozó ugynevezett szőlőmoly irtására egy feltétlen biztos hatáson szer alkalmazását közlöm. Az ma már köz tudomásu, hogy a szőlőmoly petéit a szőlőtőkék kéreg-repedéseibe, valamint a szőlőkaróknak a lombzat által beárnyékoltt oldalán levő repedéseibe rakja le; de legkevésbében a szőlőkben, vagy szőlők közelében levő idősebb fák törzsén levő kéreg repedéseibe. Ahol a peték jól el lévén helyezve, szépen kitélelnek és annak idején szépen kikélnek. Előfordul ugyan az is, hogy szeptember vége, vagy október ntolján, amidőn az idő hűvösebbre fordul, a moly pille félig dermedt állapotban a talaj felületén szórja el petéit, amelyekből nedves és hideg tél esetén nagyon kevés %ók kel ki. Védekező szer: kénmáj, amelyből 100 l. vízben 1 és fél kg.-ot és 1 kg. meszet oldunk fel és ezen folyadékkal, tekintetbe véve a fent elmondottakat alaposan megpermetezzük a szőlőtökeket és a szőlőkarók belső oldalát és azt se sajnáljuk, ha a föld felületére jut belőle; de a védekezési eljárást a szőlőkben található fák törzssein se mulassuk el. A kénmájat azért ajánlhatom, mert évek óta használom a gyümölcsfák kezelésénél és tapasztalatom az, hogy a kénmájjal rendszeren kezelt gyümölcsfák ugy a gomba, valamint a rovar elleneségek valamennyi nemétől teljesen tiszták. Ha tehát a gyümölcsfák kéreg repedéseiben lerakott petéket, bábokat és kifejlődött rovarokat fenti folyadék megsemmisíti, feltétlenül megfogja semmisíteni a szőlőmolyt is minden alakjában.

Ujaradi gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ujarad, március 5.

A gyakori esőzés helyett üdvös lenne ha már az enyhe, kellemes tavaszi napok köszön tenének be és állandósulnának.

A vetések állapota kielégítő.

A gabonaüzlet irányzata lauyhuló. Az árak hanyatlottak.

Elkelt a mai piacon:

300 mm. buza	21.60—21.80
200 mm. tengeri	17.20—17.80
— mm. roza	19.20—19.80
— mm. zab	18.00—18.40

Az árak száz kilogrammonként, koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktűzse.

Távirati tudósítás.

Budapest, március 5

Készárú.

Amerika 1/2-el olcsóbb. Kínálat mérsékelt, vételkezdő gyenge, 5 ezer mm. 10 fillérrel olcsóbb.

Hatalridő.

	Dél sávát	3 órai sávát
Buza 1912. áprillal	11.70—11.71	11.69—11.70
Buza 1912. májusra	11.62—11.63	11.60—11.61
Buza 1912. októberre	10.82—10.83	10.82—10.83
Rozsa 1912. áprillra	10.24—10.25	10.25—10.26
Rozsa 1912. októberre	9.01—9.02	9.02—9.03
Zsugori 1912. májusra	8.67—8.68	8.62—8.63
Zab 1912. áprillra	9.94—9.95	9.89—9.90
Zab 1912. októberi	8.24—8.25	8.25—8.26

Az árak 50 kilónként számítva.

Budapesti értéktűzse (Táv. jelentés).

— Március 5. —

Magyar aranyárjádék 4 ^o / _o	109.70
Magyar koronajárjádék 4 ^o / _o	89.60
Magyar koronajárjádék 2 ¹ / ₂ ^o / _o	78.10
Magy. földt. herm. kötvény 4 ^o / _o	90.50
Horvát-szlavon földt. herm. kötvény	92.25
Magyar nyeresémsorsjegy kölesön	213.—
Finnszab. és szegedi sorsjegy kölesön	149.—
Osztrák járadék papírban	89.60
Osztrák járadék esztibe	12.40
Osztrák járadék aranyban	114.—
Osztrák koronajárjádék 4 ^o / _o	81.60
1880. évi osztrák államsorsjegy	159.—
Osztrák-magyar bankrészevény	19.75
Magyar hitelbank-részevény	866.—
Osztrák hitelintézetűi részevény	854.50
Osztr.-magy.-államsorsjegy részevény	745.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.10
Német birodalmi márka	117.87 ¹ / ₂
London vista	241.15
Páris vista	95.57 ¹ / ₂
10 márkás arany	28.56

A Temesvári Lloyd-Társulat

terményosarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1912. március 5

Buza (szokvány-minőség):

78 kilogrammos	10.75—10.80
77	10.0—10.85
76	10.90—11.00
75	11.00—11.10

Buza (Temesvári keresk. árú):

75 kilogrammos	10.65—10.70
Rozsa	9.30—9.35
Arpa	9.10—9.20
Zab	9.10—9.15
Pengerli	8.60—8.65

Kőbányai sertésplao.

Márc. 5

Március 4. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 820 kilogrammon felüli súlyban) 150—152 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 154—156 fillér. Közép (páronként 240—280 klgr.) 154—156 fillérig.

Sertéslétszám: 1912. évi március hó 1. napján volt készlet 21506 drb. — 1912. március hó 2-án felhajtott 194 drb. — 1912. március 2-án elszállított 82 drb. — 1912. márc. 3. napjára maradt készletben 21618 drb.

A hivott sertésüzlet irányzata: szilárd.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NEMZETI SZINHÁZ

Szerda, 1912. március hó 6-án

B) bérlet

B) bérlet.

Leányvásár.

Bredeti operette 3 felvonásban. Irták: Martos Ferenc és Bródy Miksa. Zenéjét szerző: Jakobi Viktor. Karnagy: Tilger Arpad. Rendező: Polgár Sándor.

SZEMÉLYEK:

Harisson Jack Várnai Jenő.	Korcsmáros Kapitány	Vass Jenő.
Harissonné Benkőné.	Lelkés	Csáky F.
Lucy leányuk Dióssy Nusl.	Bessy	Ajtai Odön.
Gr. Rottenberg Polgár S.	San	Sz. Rontay B.
Fritz, fia Győző A.	Egy anya	Kulcsár L.
Miggles Tom Húsár K		László Etel.

APOLLO SZINHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palotában.

Urania Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Ma szerdán, 1912. március 6-án:

Humoros slágerek.

1. Kikebush vasárnapi kirándulása. Komikus. —
2. Csak semmi anyós. Vigjáték. —
3. Willy bossuja. Nevettető. —
4. A mai kor hőse. Kacagtató. —
5. Szép kis házassági ajánlat. Vigjáték. —
6. Frici a nagy hallgató. Kacagtató.

Az előadások kezdete délután 1/2 órától felytatólagosan 11-ig tartatnak. — Helyárak: Páholy, ülésenként 1 kor. Zártszék 1 kor. I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fillér. III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fillér. — Hölgyek kéretnek a mézőtérre kalap nélkül megjelenni. — Müsört ingyen kapná a jegyszedőknél. — Saját zenekar. — Ruhatár — Buffet.

URANIA

Mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadságtér mellett.)

Ma szerdán, 1912. március 6-án:

1. Hollandiai képek. Természet után. —
2. Vili, jeges medve. Humoros. —
3. Baka, mint mentő. Dráma. —
4. Az elvarázsolt kártyás. —
5. Vasbányász. —
6. Bandika vőlegényjelölt. Kacagtató. —
7. Hozomány vadász. Humoros. —
8. Láng a tengeren. Dráma.

Előkészületben:

Asta Nielsen Szegény Zsazsa. Irtó: Urban Gad. Péntek, szombat, vasárnap, hétfő.

NYILTTÉR.*

GYÖRGGY

NŐI FELÖLTŐ-ÁRUHÁZA

ELEGÁNS ANGOL RAGLÁNOK, SZABOTT ÁR.
SELYEM- ÉS ETAMINE-KÖPENYEK,
POSZTÓ FELÖLTŐK, LEÁNYKA-KABÁTOK, SAJÁT MŰHELY.
GYERMEK-KABÁTOK,
ANGOL COSTUMEOK,
TROTTEUR-COSTUMEOK,
LEÁNYKA-COSTUMEOK, TELEFON 855.
DIVATALJAK.

ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 8. SZÁM.

A MINORITA-TEPLOMMAL SZEMBEN.

Braun M.

férfi- és fiugyermekek-ruha áruháza

Arad, Jozsef főherceg-ut 3.,
(a Kossuthszoborral szemben.)

Nagy választék III

8902

Olosó árak II

Külön osztály mértékszerinti rendelésekre.

LIVAT

Levélpapírok

Legujabb, legszebb
kivitelben dobo-
zonként 8, 6, 4 és
2 korona helyett
4,2 és 1 koronáért
árusítatnak

amíg a készlet tart
INGUSZ I. és Fia

könyv- és papirkereskedésében

Weitzer János-utca
Telefon 517.

Helybeli

képeslapok

275

darabja

4 és 2 fill.

Képes

művészártyák
leszállított árban.

Egy 7 és egy 3 szobás modern
lakás **kiadó.** Bővebbet az
üzletben.

Funkelstein

József.

Aradon, Petőfi-u., Bing-ház.

Vásárol magyar veres ló-
heremagot és lucernát nagy
és kis mennyiségben. 1394

Ugyanott kapható **ARANKAMENTES**
magyar **HERE- ÉS LUCERNAMAG**, mely
a budapesti m. kir. magvizsgáló állomás
által felülvizsgáltatott s ólomzárral
ellátott.

A CSALÁDFŐ ÉRDEKE

ha igazán olcsón akar bevásárolni, úgy keresse fel
Czitter Dezső versenyáruházát Weitzer János utca, fő-
postával szemben, ahol olcsón beszerzett áruk lesz-
nek fél áron alul elárusítva.

Ponger selyem minden színben	... ..	48 kr.
Messalin	... ..	95 kr.
Taft selyem	... ..	70 kr.
Grenadin	... .. 120 széles	160 kr.
Selyem vászon bluz himzett abgepast	... ..	95 kr.
Selyem batiszt bluz himzett abgepast	... ..	110 kr.
Madeirák	... ..	45 kr.-tól
Glottok minden színben	... ..	65 kr.
Női hálókabát	... ..	110 kr.-tól
Női nadrág	... ..	70 kr.-tól
Stor függöny	... ..	225 kr.-tól
Csipke függöny 150 cm. széles...	... ..	60 kr.-tól
Konyharuha lenvászon 1 m. hosszú	... ..	28 kr.-tól
Damaszt törülköző	... ..	45 kr.-tól
Férfi csikos zokni 3 pár	... ..	50 kr.-tól
Női harisnya 3 pár	... ..	45 kr.-tól
Patent gyermek harisnya	... ..	15 kr.-tól
6 darab azsuros s. batiszt zsebkendő	... ..	60 kr.

Állandó nagy választék férfi és női szövetekben,
csipkék, csipkeszövetekben, asztalneműek, ágygarni-
turák és minden diszolgokban fenti árjegyzékhez
mérlegelve. Kérem áruim vételkényszer nélküli meg-
tekintését.

Kiváló tisztelettel:

5323

CZITTER DEZSŐ

versenyáruháza.

Vandracsek Ignác

építészeti irodája

ARAD, Mikes Kelemen-u. 5. sz.

Tervek, költségvetések valamint építkezések pontos kivitelben elkészíttetnek. Ugyanott pala és cserépfedési munkálatok szintén elvállaltatnak.

Telefon sz. 426.

Telefon 426. sz.

Valódi brünni szövetek

az 1912. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény 1 szelvény 7 kor.
3-10 m. hosszú 1 szelvény 10 kor.
teljes férfruhához 1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág és mellény) elegendő, 1 szelvény 17 kor.
csak 1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.- K-ért, színtűgy főeltőszövetet, turistafélt, sebyom-
kangarni stb. gyári árakon küld mint megbiz-
hataló és szolid cég mindenütt ismert posztó-
gyári raktár.

Siegel-Imhof, Brünn.

Kisíták legyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvívó élves, ha
szövetvásárlásait közvetlen Siegel-Imhof
cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentős-
tények. Szabott legolcsóbb árak. Örökös
választék. Mintahú, figyelmes kiszolgálás, még
a legkisebb rendelésnél is, teljesen krisz árban.

6861

Czakó Mihály

épület- és műlakatos
Arad, Kossuth-utca 9. szám.

A n. é. építetők és építőmesterek figyelmét felhívom, hogy **épület- és műlakatos műhelyt nyitottam.** Elvállalok épület vasalásokat, vasrácsokat, vaskerítések, sirácsokat, takaréklüzhelyeket, mindennemű javításokat jutányos árban. Becses pártfogást kér

Czakó Mihály.

TANULÓK FELVÉTELNEK!

Első emeleti lakás

az

Andrássy-téren banknak, vagy más intézetnek kiadó.

Bővebbet a kiadóban.

Alkalmi vételek és eladások

Ékszer- és ékszertárgyakban

Arad legnagyobb óra- és ékszerraktára

Deutsch Izidor

órák és ékszerész

Woltzer János-utca, Mica-utca-telep.

Zálogadulók

Arad legnagyobb ékszer- és ékszertárgyakban megvásárolható vagy más tárgyakat átvesztésére

TELEFON 438.

TELEFON 438.

2544—1911.

Arverési hirdetmény.

Zimándköz község alólírott előjárósága közhírré teszi, hogy a község közlakosságának tulajdonát képező 1241 kat. hold 1511 □-öl szántó, legelő, rét és szőlő művelés alatt álló területen gyakorlandó

vadászati jog

1912. évi március hó 19-án, d. e. 10 órakor Zimándköz község-házánál nyilvános árverésen a legelőket ígérőnek haszonbérbe adatik. Kikiáltási ár évi 150 korona. A bérleti idő tartalma 4 év. Bánatpénzül a kikiáltási ár az árverés megkezdése előtt az előjáróságnál leteendő.

Az árverési egyéb feltételek a fakerti körjegyzői hivatalban tudhatók meg, kívánatra írásban is közöltetnek.

Községi Előjáróság.

Zimándköz, 1912. február hó 26-án.

Bernáth Ferenc,

körjegyző.

Tompos János,

bíró.

1958

ARADI (Seelinger) M. A. Salac-utca 1. ARAD.

Uri, női és gyermekcipők raktára.

Van szerencsém az igen tisztelt volt rendelőim, vevőim és a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy cipőüzletemben

a mérték utáni megrendelések készítését megkezdtem.

Bátorkodom a nagyérdemű közönség velem szemben tanúsított régi bizalmára hivatkozva kijelenteni, hogy a jövőben még nagyobb erővel és jól ismert szakképzettségemmel, amelyet az elmúlt öt év alatt még fokozottabban kifejlesztettem, állok az igen tisztelt rendelőim és vevőim szolgálatára.

Üzleti elvem a legjobb minőségű anyagból dolgozni, mérsékelt árak mellett.

Készítek amerikai, angol és francia divatkülönlegességeket, ugyiszintén fájós lábakra orthopéd gyógycipőket.

Becses pártfogásukat kéri tisztelettel:

ARADI (Seelinger) M. A. SALAC-UTCA 1.

TELEFON 902.

JAVÍTÁSOK ELFOGADTATNÁK.

HA lakása van kiadó, vagy azt keres, az Aradi Közlöny apróhirdetése között hirdesse azt, az eredmény biztos.

Vas- rézbutor, sodronybetét gyár.

Ajánljuk a n. é. közönségnek saját gyártmányunkat

vas- és rézbutorokban a legjobb kivitelben.

Sodronybetétek vas és fagerettel, minden méretben, a legerősebb kivitelben kaphatók.

Elvállalunk mindennemű javításokat és vasbutor festéseket.

GYÁRHELYISÉG: ÜZLETHELYISÉG:

AULICH LAJOS-UTCA 14. JÓZSEF FŐHERCEG-UT 7.

TELEFON: 423. szám. TELEFON: 184. szám.

Arjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

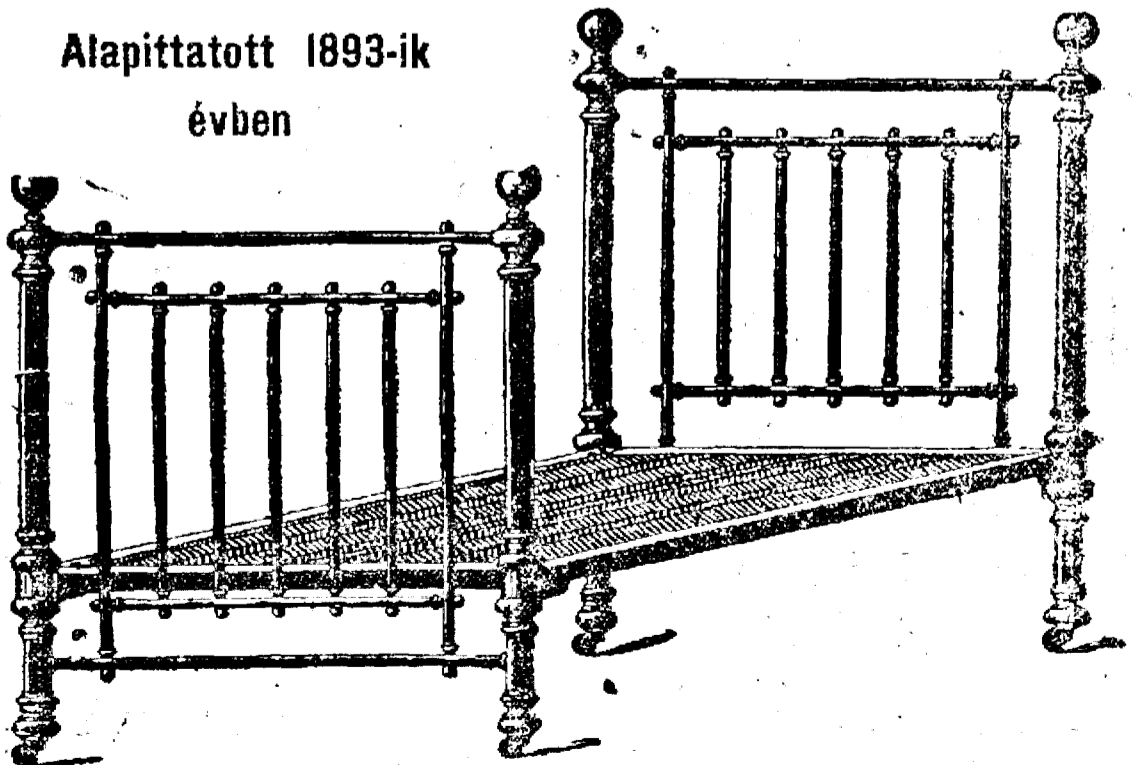
Szíves megrendeléseket kér tisztelettel:

Fleischer Testvérek

ugyanott jó házból való **TANONCOK** a lakatos és fényező műhelybe fizetéssel felvétetnek.

5191

Alapított 1893-ik évben

Hogy arca szép, fehér, üde és bájos legyen

Benzoetej-cremet | korona
Kárpáti-féle és **Benzoetej-szappant** 70 fillér

vegyen, mert ez a legtökéletesebb és legjobb ártalmatlan szépítőszert.

4671

Fenti szerek eredeti minőségben kizárólag az egyedüli készítőnél:

Kárpáti János gyógyszerárán kaphatók Aradon, Boros Béni-tér 15. (Dengl-ház.)

Ha fáj a feje

használjon **Kárpáti-féle pasztillát**, mely 5-10 perc alatt megszabadítja bármilyen főfájástól és migrántól.

1 üveg 12 adaggal és utasítással 1 korona.

Kitűnő gyomortisztító és kellemes ízű a **Kárpáti-féle**

epehajtó,

mely minden fájdalom nélkül gyorsan és biztosan hat. 1 üveg ára utasítással 40 fillér. Postán 12 üveg bérmentve 4 kor. 80/III.

Gyermekek és felnőttek által

egyenként kedvelt legjobb ízű **Hajós-féle**

Csukamájolaj

mindenféle légzőszervi bajoknál, köhögésnél, fejlődésben visszamaradt gyermekeknél, stb. stb.

Ara egy üvegnek 2 korona.

841

Fagydagaganatok

Ara egy üvegnek ecsettel és utasítással 70 fillér.

Legjobb fekete

Hajfestő

festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ara 421

2 korona.

Kitűnő amerikai gummi

a „NITER” 6 darab egy eredeti fémdobozban 2 korona.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Arpád

gyógyszertárban ARAD, Andrásy-tér 22. sz. a megyeházzal szemben.

Hatóságilag eng. végeladás!

HOFFMANN SÁNDOR

ARAD, SZINHÁZ-ÉPÜLET.

Telefon szám 10.

Kiárusít

nagy mennyiségű, nem selejtes

árakat

mindenkinek ritka alkalom kínálkozik csakis készpénz ellenében beszerezni. Egyes tárgyak

minden elfogadható árért

adatnak el.

E héten csipke és szalag maradékok!

Kiárusítás csak rövid ideig tart.

23 mtr. vég vászon 6.—, 6.50, 7.—, 7.50

minden celra alkalmas minőség.

Schroll-féle sifonok nagy választék. finom asztalneműek, abrosz és szalvéták leszállított árban

Női tavaszi köpenyek 7.50—9.50 frt.

minden színben vannak.

Leányka posztó gallér kapucnival 2.50 kezdve.

Női szövet aljak 2.50 frt. reklám ár! Finomabb 3.50—4.75.

Fekete és barna gyermekruhák megjelölt árban.

Villanyos varroda!

Legújabb!

Legújabb!

STERN CZECILIA

ajánlja első aradi villanyerőre berendezett varrodáját

és saját készítményű kész női és gyermek ruhaáruházát, a hol Kosztümök, Pongyolák, aljak, bluzek és gyermekruhák nagy választékban, ugyszintén mérték után leggyorsabban készülnek

Divatos Lüsster kabát	K.	12.—
Szövet Reform kabát	"	16.—
Mosó delén pongyola	"	7.—
Divat angol alj	"	9.—
Utcai alj	"	5.50
Cloth alsó	"	3.20

Cloth alsó	K.	5.—
Lüsster alsó	"	5.50
Seiyem alsó	"	9.—
Mosó delén bluz	"	2.60
Gyapju delén bluz	"	5.—
Szövet ing bluz	"	6.—

Női és gyermek kötények nagy választékban, gyászruhák állandóan raktáron és mérték után 4 óra alatt készülnek. Tisztelettel

1197

Stern Czecilia, Arad, Forray-utca 2.

Villanyos varroda!

Villanyos varroda!

Villanyos varroda!

Uj női kalap divatterem!

Igentisztelt vevőim és a nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására hozom, hogy női konfektio üzletemet modernül berendezett kalap divatteremmel bővítettem ki.

kalap divatteremmel bővítettem ki.

Dus választékot tartok mindenkor a legelegánsabb eredeti párisi

Oriási választék női felöltők, angol raglánok, kosztümök, selyem és gummi-köpenyegekben. 1316

modell kalapokból Schwartzberger Manó,

legolcsóbb gyári árakban

női felöltő és női kalap áruháza

Gyászkalapokat 2 órán belül elkészítik.

Arad, Vörösmarty-utca 3. szám.

Csillárok,

Villamos felszerelés

legolcsóbban

Diamant-nál

Alad Péter-utca 2. (sz. utca)

4 pár cipő

csak 7 korona

nevetséges áron kapható óriási mennyiségben történt bevásárlás folytán, míg a készlet tart, 1 pár férfi cipő, 1 pár női cipő barna vagy fekete bőrből, fűzős, erős szegezett talppal, legújabb szabásu, továbbá 1 pár férfi és 1 pár divatos női cipő, könnyű bőrből, a legelegánsabb kiállítású s mind a 4 pár csak 6 kor. 50 fillérért kapható.

Megrendelésnél elegendő a hosszúság megadása. A megrendelés utánvét mellett

A. Gelb, cipőgyáruháza

Krakau No. 115. küldendő.

Kicserélés vagy a pénz visszaküldése eszközöltetik, miáltal a kár teljesen kivan zárva. 1410

csak 5 korona 50 fillér

Egy 2¹/₂ éves

Muraközi csődör

eladó

1600 koronáért

Dr. Éles Géza gazdaságában

Bokszeg. 1404

Nagymennyiségű

maculaturá

utányes áron

eladó.

3976—1912. kh. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. földművelésügyi Minister 85075—VII—A—2/906. szám alatt kiadott körrendelet alapján meghagyom a gyümölcsstermelők és kert tulajdonosoknak, hogy a mező és kert gazdaságban nagyobb károkat okozó rovarok ellen való hathatós védekezés céljából a téli hernyófészkeket, lepke tojásokat, valamint a vértetű és darázs-fészkeket alaposan irtás k. Ezen rovarok irtása már most megkezdendő és addig folytatandó, míg teljesen nem ki pusztulnak. Legnagyobb gond fordítandó a hernyó és vértetű irtásra.

Figyelmeztetem az érdekelteket, hogy az, aki a fentebb elősorolt irtásokat f. év március hó végéig elmulasztja, úgy az irtás költségére minden további értesítés nélkül hatóságilag lesz folyamatba téve és ezen kívül az 1894. évi XII. t. cz. 95. §. k.) pontja alapján 5 napi elzárásra, átváltoztatható 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel lesz büntetve.

Arad, 1912. évi február hó 24-én.

Sarlott,
főkapitány.

118—912. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke, Aradgájban Kut-utcában 892 négyszög öl területű és a Kovács-utcában 988 négyszög öl területű házhelyre f. év március hó 18-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár: 3 korona négyszög ölenként.

Bánatpénzzel leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben, vagy elfogadható érték papirokban.

Az árverésen részt venni lehet szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1912. évi február hó 24-én tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Használt ólom
megvételre kerestetik.

Árverési hirdetmény.

Vb. Drescher és Szilágyi aradi közadós csődtevéhez leltározott és összesen 2320 K 80 f. erejéig fennálló kétes követeléseknek leendő eladása — tekintettel, hogy a február 29 iki ajánlati árverés eredménytelen maradt — ezuttal ismételtén közhírré tétetik.

A követelések jegyzéke nálam megtekinthető.

A venni szándékozók 30 K. bánatpénzzel ellátott ajánlatukat 1912. március 11-ének déli 12 óráig nálam nyujtsák be.

Az ajánlatok felett a választmány 1912. március 11-én d. u. 3 órakor Dr. Mittler Izidor vál. elnök irodájában tartandó választmányi ülésen fog határozni

1414

Dr. Veliciu Romulus,

aradi ügyvéd, tömeggondnok.

A legkiválóbb fajta, nemesített

gyümölcsfák

kaphatók 6781

Hoffmann Ignác

Szeged

ujszegedi falkolájában.

Telefonszám 175.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Költözők figyelmébe!

11) Számos villámpal berendezéseket

cellárokkal

együtt kedvező üzleti feltételek

mellett szerezni és szállítani

KOCH DANIEL

villamoscsatlós és telefontelefonberendezési vállalkozó

Arad, Deák Ferenc-utca 42.

Fajtszta **riparia portalis** alanyon oltott, elsőrendű dus gyökérzetű bor- és csemegefajta

szőlő-oltványok

6709

sima, valamint gyökeres **riparia portalis** szőlőveszszőket ajánl elsőrendű minőségben

Hámory-gazdaság

szőlőoltvány-telepe ARAD.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Deák Ferenc-utca 3. szám alatt.

TELEFON 229. SZ.

NÉMETH ISTVÁN, Arad Andrassy-tér 20. (Fischer Eliz-palota.)

Kérem a céget nem összetéveszteni!

Vidéki rendelések pontosan eszközöltetnek.

Tavaszi árjegyzék! **Mintákat díjmentesen küldök!** Választékot utánvétellel küldök és utánvétellel vissza veszem.

Alkalmi áraink a következők:

Egy vég kelengyevászon...	K. 11.50
" " angol fonal ...	" 12.50
" " szepesi vászon ...	" 11.—
" " liljomvászon ...	" 17.—
" " paplan liljom ...	" 27.50
" " " lepedő angol	" 26.—
" " " alsó lepedő	" 14.—
" " " " "	" 16.50

Alsónadrág cöper, méter ár 70 fill., 80 fill.

A szövet-osztály árai:

Sima lüster, teget., fekete, méterár 1.50
120 cm. széles.
Chewiot minden színben 120 cm. széles
meterje K. 1.60.
Bojhos angol kelme costumokra gyapju
140 cm. széles 2 K.-tól 8.50-ig.
140 cm. széles, tegeth., fekete sima angol
costüm kelme 2.70-től 6.— K.-ig.
Gyapju-delainek 1 K.-tól 1.30-ig.

Fekete clott alsó szoknya...	K. 2.50
Szines lüster alsó szoknya voltára 14 kor. ment	" 5.90
Női harisnya, fekete, barna ...	" —.38
Férfi sokni, fegyházkötés...	" —.84
Női selyem-harisnya, fekete ...	" —.78
Női harisnya, ajour, fekete ...	" —.68

Kézi munka minden árban.

Futó, rajzolt ...	K. —.60
" kezdve, anyaggal ...	" 1.80
Madeira futó, milió, rajzolt ...	" 1.70
Tálczakendők 10 fillértől feljebb.	

Árak korona értékben!

Csak rövid ideig!

Ha rovatban minden az egy-
eset beiktatásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: János 102. utca
Kiadóhivatali telefon: 167. sz.
Beosztás: 1912. márc.

Apró hirdetések felvétele a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta úton át történik — a felvételre a műveg utca — vagy levélbútorokba. Tájékoztató a hirdetésre utasított munkások részére. A hirdetésre utasított munkások részére a kiadóhivatalban, a hirdetésre utasított munkások részére a kiadóhivatalban, a hirdetésre utasított munkások részére a kiadóhivatalban.

Ajánlatokhoz,

ajánlatokat valamely jellege alatt kérem a kiadóhivatalba, ne tessék az ajánlatot okiratokat mellékelni, mert az ajánlatok semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, amelyek az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül el nem vették, a kiadóhivatal megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

Gummi cikkek

legfinomabb minőségben Vojtek és Weisznál. 1-5251

A tavaszi

estéket ki akarja a hölgyek közül egy jómodoru fiatalemberrel elöltetni. Érdeklődők írjanak „Buta szerencse” jelige alatt e lapban jelezve. 75

Valódi francia

gummi különlegességek (férfi és női óvszerek) és e szakba vágó cikkek legnagyobb választékban, Hege dűs Gyula üzletében. 995

ÜZLETEK.

Csermőn

a piac gőcpontján egy üzlet és pékhelyiség háromszobás lakással kiadó. Bővebbet Morariu Áron háztulajdonosnál. 1389

50 év óta fennálló 1397

jó forgalmu italmérés percentre s vegyes kereskedés tőzsdével együtt átadó. Óvadék megkivántatik. Bővebb felvilágosítást nyújt Kohn Rudolf Somoskeszi, Up. Csermő.

Jóforgalmu

fodrász-üzlet szobó és konyha berendezéssel kivándorlás miatt eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1405

A 20.000 lakossal

biró Pécskán bádigos műhely halál-
eset miatt vállalatokkal együtt
sürgősen átadó. Czeizler Sámuel
Pécska. 1394

ALKALMAZÁST KERES.

Gyakorlott mosónő

uri háztól elfogad mosást és
vasalást házhoz vagy házon kívül.
Cím a kiadóhivatalban. 1391

Elárulónőnek

ajánlkozik papir- és könyvkereske-
desben, szegény, IV. polgári iskolát
végzett leány magyar-, román és
kevés német nyelv ismerettel.
Egyszerű irodai munkák végzését
s később a könyvvitelt is vállalja.
Szíves megkereséseket „Török-
vő” jeligére a kiadóhivatal továbbít. 1398

Több éve

helyben működő női divatárus-
segéd alkalmazást keres. Cím a
kiadóhivatalban. 1390

ALKALMAZÁST NYER.

Egy millió ember 6321

minden vidékről és bármely állás-
ban 25-50 korona heti kereset
mellett, fáradtság nélküli foglal-
kozáshoz juthat. Nem sorsjegy, nem
biztosítás. Küldje mindenki azon-
nal címét **L. Schaechter** cég-
nek, **Wien XVI.2.** Postamt 104.

4 középsiskolát

végzett, a gép és gyorsírásban jár-
tas, szép írással bíró gyakornokot
azonnali belépésre keresünk. Aján-
latokat a kiadóhivatalba „Lelkiis-
meretes” jeligére kérünk. 1395

Kohn Jakabné

Weitzer János-utca 17. földszint
jó fizetéssel tanuló leányokat és
fizetőleányokat keres 1413

Két ügyes

tanuló leányt kalapdivattermem
részére azonnal felveszek Lovasy
Adél, Deák Ferenc-utca, Fehér Ke-
reszt épület. 1370

Egy divatárú

segéd felvétetik azonnali belépésre
Németh István, Andrassy-tér 20.
1383

Egy szépírású

gyakornok és egy gépirónó március
hó 15 re felvétetik. Cím a kiadó-
hivatalba. 1381

Nevelőnő

kerestetik Aradra két elemi iskolai
gyermek önálló tanítására. Aki
zongorát és franciát is oktat,
előnyben részesül. Cím a kiadó-
hivatalban.

INGATLAN.

Eladó

Réval-utca 2. sz. ház. Bővebbet
ugyanott. 5884

A város belterületén

nagyobb telek megvételre keres-
tetik. Ajánlatokat „Központban”
jelige alatt a kiadóhivatal továbbít.

Csernovits Péter-utca

5. sz. ház, mely áll egy 4 szobás
üvegezett folyosóval és 2 egy szo-
bás lakásokból kedvező fizetések
mellett szabad kézből eladó Bőveb-
bet Bogván és Iványi bőrkereske-
dőknel Szabadság-tér 10. 1406

Eladó Lippán

közel a piactérhez egy adómentes
szilárd anyagból épült moderna uri-
ház, 3 szoba, zárt folyosó mellék-
helyiségek és kerttel. Bővebb fel-
világosítással szolgál Szűcs Pál
Arad Erzsébet királyné körút 37.
Telefon 613. 1396

Sarekház.

Utcára nyíló kisebb bérház, közel
a főtérhez, olcsón eladó. 1416

KIADO LAKÁS.

Batthyány-u. 31. sz.

házban egy négyszobás utcai lakás,
fürdő-szobával, villany világítással,
május 1-től kiadó. 1173

1 udvari lakás

8 szoba előszoba május 1-től kiadó
Lujza-utca 3. 1399

2 szoba

fürdőszobából álló garzon lakás
Rákóczi utca 30. kiadó. 1412

Első emeleti

lakás az Andrassy-téren banknak,
vagy más intézetnek május hó
1-ére kiadó. Bővebbet a kiadóban.

Lakás fertőtlenítést

legolcsóbban, legjobban végezheti
Vojtek és Weisz fertőtlenítő sze-
relvel. 1-5251

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Butor.

Egy új, modern mahagoni ebédlő
eladó. Cím a kiadóban. 1415

A borvédő

megvédi csapon álló megkezdett
borát ecetesedés, virágzás és min-
denemű borbetegségek ellen. Voj-
tek és Weisz. 1-5251

Párisi divatalbum

a legjobb 770 tavaszi színes mo-
del képpel 2.— kor-ért kapható
Pichler Sándor könyv és papirke-
reskedésében Arad, Szabadság-tér
1. sz. 2551

Minden ragyog.

ha Raport fémtisztítót használ, Voj-
tek és Weisz-tól. 1-5251

Eladó terméskő.

Ház, pince vagy kut építéshez való
terméskő azonnal eladó. Megtekint-
hetni vagy értekezhetni lehet bár-
mely percben Özv. Bóza József-
nél Gyorokon, Rövid-utca. 1417

Mosó szappan

kölni viz, hajviz, fogpor, fogpaszta,
hőlgyporok, s mindennemű illat-
szerek, kefe és fésű áruk legol-
csóbban Hegedűs Gyula üzletében
kapható. 995

Az Első aradi 112000 kötetből

álló kölcsönkönyvtár számos ujdön-
ságot magyar, német, francia és
angol nyelvben tartalmaz. Minden
folyóirat, divatlap, Tolnai vilá-
gképja összes kedvezménytel min-
dig raktáron. Krausz Paulin könyv-
és papirkereskedésében, színház-
épület. Telefon 511. 4481

Kopott parket

tűkőrfényes lesz, ha azt Vojtek és
Weisz parket-pastájával dörzsöl
fel. 1-5251

Dívatlevélpapírok

legújabb, legszebb kivitelben dobo-
zontként 8.—, 6.—, 4.— és 2.—
korona helyett 4.—, 2.— és 1 kor-
naért árusíttatnak, amíg a készlet
tart Ingusz I. és Fia könyv- és
papirkereskedésében, Weitzer-utca.
Telefon 517. Helybeli képeslapok
darabja 4 és 2 fillér. Képes mű-
vészártyák leszállított áron. 555

KÖLÖNFÉLE.

Szép fogakat

ápolni kell. Legajánlatosabb Vojtek
és Weisz Dentolin fogcrémje. 1-5251

Egy jó száraz

pincehelyiség raktárnak kiadó
április 1-ére. Orczi-utca 8. sz. 1392

Értesítem

a n. é. közönséget, hogy kárpitos
üzletemet Szabadság-tér 10. sz.
alá helyeztem át, hol is elvállalok
mindennemű kárpitos munkákat leg-
jobb kivitelben, legolcsóbb áron
házaknál is. Lisk Jakab, kárpitos-
mester. 1341

Ha pecaétes a ruhája

csak a „Purinált” használja. Vojtek
és Weisz-tól. 1-5251

Jó egészségének

fontartására használjon mindeukl

Kárpát-féle

epehajtót,

mely a legkínzóbb fájdalom-

nélküli gyomortisztító hálszer.

Ize édes, hatása gyors és biztos.

1 üveg utasítással 40 fillér.

12 üveg franco K 480. Kapható

kizárólag a készítőnél

KÁRPATI JÁNOS

gyógyszerárúháza 4675

ARAD, BOROS BENI-TÉR.

Biztosítom, hogy nem bánja meg

ha finom arany ékszer,
brillians és gyémánt ék-
szer vagy pontosan járó
zsebórát akar venni
alkalmi ajándéku
ha elmegy az olcsó be-
vásárlási helyre a Forray-
utca

ZINNER VILMOS 3103

ékszerész és óráshoz
akkor

Biztosítom, hogy nem bánja meg.

ÚJ DROGERIA!

- Legjobb beszerzési forrása és dúsan felszerelt
- raktára az összes bel- és külföldi pipere-,
- illatszer, háztartási és betegápolási cikkeknek.

Angol, francia és német gyártmányu illatszerek:

London: Atkinson, Bayley és Crown Perfumery. — **Páris:** Cottan & Cie, Houbigan, Piver, Roger & Gallet, Cotty. **Hamburg:** G. Dralle. **Berlin:** G. Lohse. **Köln:** F. Mülhens. **Grác:** H. Kielhauser. **Prága:** F. Prochaska, stb. elsőrangú cégektől.

Arccrémek, arcvizek, arc-festékek, arcötörőpapír, puderek, pirosítók, fehéritők, folyékony puder. ■
Puderkönyvek, puderező szarvasbőrök.

Angol, francia és magyar gyártmányu fogkefék. ■

Hajtük, csattok, fésük, kefék nagy választékban.

Fog- és szájvizek, fogcrémek, fogpasták. ■

Hajvizek, hajfestékek, hajporok, brillantinok, hajkenőcsök, hajgöndörítők. ■

Kölni vizek, kölni sók. ■
Fürdő-viz és szobaillatosítók.

Permetezők és illatfuvók.

Körömápolási kellékek, ollók, reszelők, csiptetők stb. darabonként és tokban (etui). Körömpasták, porok és vizek.

Szivacsok (természetes és gummiból) szivacsstartók, mosdóruhák és keztyük. Pouders, fogpor, fogkefe és szappantartók stb.

Valódi angol rumok!

Valódi angol teák!

Magyarésfrancia cognacok.

Liqueur és rumkivonat.

Kötszerek az összes sebészeti és szülészeti cikkek. ■
Gummi-áru. ■

Valódi hollandi cacao.
Az összes tápszerek.

Fém-, padló-, cipő-tisztító és fényesítő pasták és viaszok. ■
Cipőruhák és kefék. ■

„ANGYAL” DROGERIA

TÖRÖK ANDOR ÉS TÁRSA

ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 20. SZÁM.

A MEGYEHÁZZAL SZEMBEN.

231

TELEFONSZÁM 900.